

2019

REGNSKAB

FORORD

Vordingborg Kommune fremlægger i denne beretning regnskabet for 2019. Vi kom ud af 2019 med et rimeligt driftsresultat på 95,4 mio. kr. Det er 35,2 mio. kr. bedre end forventet i det korrigerede budget. Vi har haft anlægsinvesteringer for i alt 82,1 mio. kr. bl.a. til de store vejprojekter med Næstvedvej og Sct. Clemensvej i Vordingborg, færdiggørelse af det nye Borgercenter og havnerenoveringer.

Når driftsresultatet har betalt for anlægsinvesteringerne og resultatet på affaldsområdet medregnes, udviser det samlede regnskab på drift og anlæg et underskud på 18,4 mio. kr. Dertil kommer låneoptagelse og afdrag på lån samt finansielle forskydninger, hvorefter den samlede påvirkning giver et forbrug af kassebeholdningen på 2 mio. kr.

Det er fornuftigt set i lyset af et samlet merforbrug på omkring 70 mio. kr. på Arbejdsmarkeds- og Børn – og Familieområdet. Med oprettelsen af et nyt Ungecenter har vi imidlertid en mulighed for en bedre fremtidig koordinering af indsatsen overfor kommunens unge borgere.

Regnskabet vidner om de udfordringer der er med et stadigt stort pres på det specialiserede socialområde og et demografisk pres, hvor der bl.a. opleves flere og flere borgere med en fysisk eller psykisk sygdom, samt flere ældre og kronikere. Der skal derfor fortsat være fokus på den økonomiske styring, således, at der fremover bliver råderum for mest mulig service, velfærd og udvikling for kommunens borgere.

Der er fortsat usikkerhed om størrelsen af kommunens indtægter i årene fremover, og vi afventer spændt resultatet af regeringens forhandlinger om en reform af udligningssystemet.

Vi skal imidlertid selv skabe grundlaget for en bæredygtig befolkningssammensætning med flere børnefamilier og en større arbejdsstyrke. Det kræver blandt andet et fortsat stort fokus på folkeskolen, men også at vi har gode job- og bomuligheder. Vi skal også arbejde for at få flere fra overførselsindkomst og ud i ordinære job.

Derfor fortsætter vi også Investeringerne ind i 2020, blandt andet med klargøring af Klintholm Havn som servicehavn for Krigers Flak vindmøllepark, og et øget salg af grunde og dermed udbygning af Business Park Vordingborg ved motorvejen. Derudover forventes der nu at komme gang i salget af byggegrunde på Antonibakken, ligesom der bliver arbejdet med udvikling af kommunens kyst- og havneområder i vores tre købstæder.

Med fejringen af 800-året for Dannebrog, hvor kronprinseparret deltog, er Vordingborg Kommune blevet mere synlig og styrker fortællingen om Vordingborg. Glædeligt er det også, at der er fremgang for turismeerhvervet i kommunen, ikke mindst på Møn, hvor Biosfære og Dark Sky også er blevet væsentlige elementer for besøgende.

Vi oplever stor aktivitet indenfor erhvervene og vækst i beskæftigelsen. Kan vi holde fast i det, lover det godt for fremtiden.

Jeg er fyldt af positive forventninger til fremtiden.

Borgmester Mikael Smed

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	KOMMUNEOPLYSNINGER.....	5
2.	KOMMUNENS ÅRSBERETNING	6
3.	HOVED- OG NØGLETAL	12
4.	UDVALGENES POLITIKOMRÅDER	13
4.1	Udvalget for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati.....	14
	Politikområde: Administration og Redning.....	14
4.2	Udvalget for Turisme, Udvikling og Erhverv.....	16
	Politikområde: Erhverv.....	16
4.3	Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse	18
	Politikområde: Arbejdsmarked	18
4.4	Udvalget for Sundhed, Senior og Ældre	21
	Politikområde: Sundhed.....	21
	Politikområde: Ældre.....	28
4.5	Udvalget for Social og Psykiatri.....	34
	Politikområde: Psykiatri og Handicap.....	34
4.6	Udvalget for Plan og Teknik	37
	Politikområde: Trafik, Park og Havne.....	37
	Politikområde: Plan og By	37
	Politikområde: Ejendomscenter	37
4.7	Udvalget for Klima og Miljø.....	42
	Politikområde: Byg, Land og Miljø.....	42
4.8	Udvalget for Børn, Unge og Familie	44
	Politikområde: Børn og Familie	44
	Politikområde: Dagtilbud	45
	Politikområde: Skoler	47
4.9	Udvalget for Kultur, Idræt og Fritid.....	51
	Politikområde: Kultur, Idræt og Fritid.....	51
5.	KOMMUNENS ÅRSREGNSKAB 2018.....	56
5.1	Anvendt regnskabspraksis	56
5.2	Driftsregnskab	62
5.3	Balance	63
5.4	Noter til driftsregnskab og balance	64
6.	PÅTEGNINGER	72
6.1	Ledelsens påtegning	72

1. KOMMUNEOPLYSNINGER

Kommune	Vordingborg Kommune Valdemarsgade 43 Postboks 200 4760 Vordingborg
	Telefon: 55 36 36 36
	Hjemmeside: www.vordingborg.dk
	E-mail: Mail via Digital Post på borger.dk
	Hjemsted: Vordingborg
	Regnskabsår: 1. januar - 31. december
Kommunalbestyrelse	Mikael Smed (A), borgmester Else-Marie Langballe Sørensen (F), 1. viceborgmester Michael Seiding Larsen (V), 2. viceborgmester Anders J. Andersen (A) Anders Thestrup (V) Ann Busch (Å) Bo Manderup (V) Brit Skovgaard (A) Carsten Olsen (A) Daniel Irvold (C) Eva Sommer-Madsen (V) Heino Hahn (O) Jesper Berring-Poulsen (A) John Pawlik (O) Karina Foss (V) Karina Fromberg (V) Kenneth Andersen (A) Kirsten Overgaard (V) Kurt Johansen (A) Marie Hansen (O) Mette Gerdøe-Frederiksen (Ø) Mette Høgh Christiansen (A) Michael Larsen (A) Michael Larsen (B) Nikolaj W. Reichel (A) Peter O. Sørensen (V) Poul A. Larsen (A) Susan Thydal (A) Thorbjørn Kolbo (A)
Direktion	Lau Svendsen-Tune, kommunaldirektør Jan Michelsen, udviklingsdirektør Helle Linnert, social- og arbejdsmarkedsdirektør Jakob Thune, børne- og kulturdirektør
Revision	Ernst & Young P/S Osvald Helmuhs Vej 4 2000 Frederiksberg CVR-nr. 30 70 02 28

2. KOMMUNENS ÅRSBERETNING

Regnskabsresultat

Regnskabet for 2019 viser et samlet underskud på 18,4 mio. kr., mod et budgetteret underskud på 115,6 mio. kr. i korrigeret budget.

Dertil kommer optagne lån, afdrag på lån samt finansielle forskydninger, som samlet set betyder, et forbrug af kommunekassen på 2 mio. kr.

Den forholdsvis store afvigelse på 97,2 mio. kr. i forhold til korrigeret budget skyldes blandt andet mindreforbrug i nettoinvesteringerne på grund af forsinket igangsætning og manglende færdiggørelse af anlægsprojekter. Ligesom der er et mindreforbrug på driften på ca. 37 mio. kr.

Aftalen med Regeringen om kommunernes økonomi i 2019

Aftalen betød blandt andet at der igen blev afsat et ekstraordinært finansieringstilskud, som betød at Vordingborg Kommune fik 42 mio. kr.

Vordingborg Kommunes serviceudgiftsramme blev fastlagt til 2.009 mio. kr. svarende til Vordingborg Kommunes serviceudgifter i det oprindelige budget, og regnskabet viser et samlet forbrug på 2.029,5 mio. kr. eller 20,5 mio. kr. mere end den fastlagte ramme.

Ordinær driftsvirksomhed

Resultatet af den ordinære drift blev et overskud på 95,2 mio. kr. sammenholdt med et overskud på 119 mio. kr. i oprindeligt budget 2019, svarende til et merforbrug på 23,8 mio. kr. Set i forhold til det korrigerede budget for 2019 er der tale om et mindreforbrug på 35,3 mio. kr.

Indtægterne i form af skatter, statstilskud og udligning blev 20,9 mio. kr. højere end det oprindelige budget, og 2 mio. kr. mindre end det korrigerede budget. Hvilket hovedsageligt skyldes at der ikke kom nogen midtvejsregulering i 2019 af overførselsudgifterne.

Sammenfatning af Regnskabsresultatet				
i mio. kr.	Regnskab 2018	Budget 2019	Korr. Budget 2019	Regnskab 2019
Det skattefinansierede område				
Indtægter	-2.961,8	-3.039,5	-3.062,4	-3.060,4
Driftsudgifter (excl. Forsyningsvirksomhed)	2.850,0	2.910,5	2.999,0	2.961,8
Renter mv.	9,4	10,0	3,5	3,4
Resultat af ordinær drift	-102,4	-119,0	-59,9	-95,2
Anlægsudgifter	88,1	72,4	171,8	112,9
Forsyningsvirksomhed	19,9	-2,3	3,8	0,7
Resultat	5,6	-48,9	115,7	18,4
Lånoptagelse	-15,0	-15,0	-15,0	-36,8
Afdrag på lån	53,7	53,9	53,9	53,6
Finansforskydninger	-15,2	7,7	8,4	-33,2
Samlet påvirkning af kassebeholdningen	29,1	-2,3	163,0	2,0

Negative tal er indtægter/overskud – positive tal er udgifter/underskud

Driftsudgifterne udviser et mindreforbrug på 37,2 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget, svarende til 1,2 % af det korrigerede budget. I forhold til det oprindelige budget udviser driftsudgifterne et merforbrug på 51,3 mio. kr.

Affaldsområdet er udskilt fra kommunen, men skal registreres i kommunens regnskab. Kommunen har registreret en udgift på 0,7 mio. kr. i regnskab 2019.

Samlet er der til ordinær driftsvirksomhed givet tillægsbevillinger på netto 20,4 mio. kr. ex. overførsler fra 2018 til 2019, som udgjorde 38,7 mio. kr. I følge gældende bevillingsregler overføres i alt 59,0 mio. kr. af de uforbrugte driftsbevillinger til 2020. Derudover overføres 0,75 mio. kr. til 2021 og 0,2 mio. kr. til 2022. Af de 59,0 mio. kr. vedrører virksomhedernes overskud 13,9 mio. kr.

På områderne under Udvalget for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati er der et mindreforbrug på 18,3 mio. kr. som bl.a. skyldes mindreforbrug på en del puljer herunder Udviklings- og Markedsføringspuljen og Lokale udviklingsplaner, samt forsikringsområdet. Derudover ses mindreforbrug på en del af afdelingerne. På budgetramme 2 er der et mindreforbrug på 4 mio. kr. som kan henføres til tjenestemandspensioner.

Udvalget for Turisme, Udvikling og Erhvervs område udviser et samlet mindreforbrug på 2,5 mio. kr., hvilket hovedsagelig vedrører ikke disponerede udviklingspuljer som fortsætter i 2020.

Merforbruget på 22,3 mio. kr. på Udvalget for Uddannelse og Arbejdsmarked kan primært henføres til mindreindtægter vedrørende statsrefusioner på en del af de sociale ydelser, samt fejlbudgettering af forventningerne til refusionsindtægter.

Udvalget for Sundhed, Senior og Ældre har et samlet mindreforbrug på i alt 7,9 mio. kr. Det fordeler sig med mindreforbrug til Sundhed på 14,3 mio. kr. og merforbrug på ældre på 6,4 mio. kr.

Mindreforbruget på Sundhedsområdet kan hovedsageligt henføres til kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet, hvor efterreguleringen af sundhedsudgifterne 2018 afholdes under tilskud og udligning i 2020.

På ældreområdet skyldes merforbruget blandt andet at der har været store rekrutteringsproblemer, og derfor stigende udgifter til eksterne vikarer.

Mindreforbruget kan henføres til færre lønudgifter og udgifter til uddannelse og IT på sekretariat og fællesudgifter.

På Udvalget for Social og Psykiatri er der et samlet mindreforbrug på 8,1 mio. kr. Mindreforbruget kan blandt andet henføres til virksomhederne, der har udskudt planlagte indkøb og investeringer, som følge af udmeldingen om udgiftstilbageholdenhed.

Udvalget for Plan og Teknik har et samlet mindreforbrug på 2,9 mio. kr. Det fordeler sig med et mindreforbrug på 2,1 mio. kr. for Trafik, Park og Havne, hvoraf vintertjenesten under budgetramme 2 udviser et mindreforbrug på 1,3 mio. kr. Derudover er der mindreforbrug på Plan og By på 1,8 mio. kr. som hovedsageligt kan henføres til byfornyelse på 0,8 mio. kr. samt et merforbrug på Ejendomscentret med 1,0 mio. kr.

Regnskabet for Udvalget for Klima og Miljø udviser et samlet mindreforbrug på 5 mio. kr. på det skattefinansierede område. Mindreforbruget kan primært henføres til en del projekter som færdiggøres i 2020.

Udvalget for Børn, Unge og Familie har et samlet mindreforbrug på 11,8 mio. kr. fordelt på de tre politikområder. Børn og Familie med et merforbrug på 12,1 mio. kr. Dagtilbud med mindreforbrug på 6,7 mio. kr. samt Skoler med mindreforbrug på 17,2 mio. kr.

Børne- og Familieområdets merforbrug skyldes primært en fortsat stigende investering i de tidlige og forebyggende foranstaltninger samtidig med at budgettet ikke til fulde er blevet opskrevet til det stigende udgiftsbehov. Derudover er der i 2019 tabt en række sager i Ankestyrelsen.

På Dagtilbudsområdet kan mindreforbruget primært henføres til merindtægt for børn fra andre kommuner samt færre udgifter til private institutioner end forventet.

På Skoleområdet fordeler mindreforbruget sig med 10,8 mio. kr. til fællesområdet og 6,4 mio. kr. til virksomhederne. Mindreforbruget på fællesområdet ses primært på IT-området, kompetenceløft, mellemkommunale betalinger vedrørende undervisning, de statslige tjenestemandspensioner samt søskenderabat og økonomiske fripladser.

Kultur, Idræt- og Fritidsudvalget kan fremvise et mindreforbrug på 3,0 mio. kr., hvilket blandt andet kan henføres til mindreforbrug på lokaletilskud til foreninger og aftenskoler, samt uforbrugte midler på en del puljer.

Der henvises til sektorbemærkningerne på side 13 til 51 i denne beretning, hvor der overordnet vil blive redegjort for resultater og afvigelser.

Investeringer

Nettoinvesteringerne udviser et forbrug på 112,9 mio. kr. i 2019 mod budgetteret 72,4 mio. kr., eller 40,5 mio. kr. mere end budgetteret. Der er i årets løb givet tillægsbevillinger for i alt 99,4 mio. kr. heraf er 84,1 mio. kr. genbevillinger fra 2018.

De uafsluttede projekter ved årets udgang bliver sædvanligvis genbevilget i 2020 og der overføres 57,1 mio. kr. til færdiggørelse af igangværende anlægsprojekter i 2020.

De største projekter i 2019 var:

- Etablering af Borgercenter på Valdemarstorv
- Vejanlæg Næstvedvej og Sct. Clemensvej
- Byggemodning Antonihøjen
- Bygningsvedligeholdelse
- Havnerenoveringer
- Energirenovering af kommunale bygninger

Forsyningsvirksomheder

Forsyningsområdet - affalds- og jordhåndtering viser et samlet overskud på 3,2 mio. kr. på driften. Det skyldes hovedsageligt at administrationsgebyret til kommunen har været lavere end forudsat i budgettet. Derudover er der en lavere udgift til behandling af affald, da størstedelen af affaldet er madaffald, som er billigere at behandle i modsætning til restaffald.

Indtægter - hvor kom pengene fra?

I 2019 udgjorde de samlede indtægter 3.097,2 mio. kr. Indtægterne kom fra indkomstskatter, ejendomsskatter, selskabsskat, lån, udligning og generelle statslige tilskud.

Indtægter i mio. kr.	Regnskab 2018	Regnskab 2019
Indkomstskat	1.781,0	1.800,5
Ejendomsskat	201,7	208,3
Selskabsskat	18,4	16,4
Lån (inkl. ældreboliger)	15,0	36,8
Udligning og generelle tilskud	961,2	1.034,3
Moms	-0,4	0,9
Finansiering i alt	2.977,0	3.097,2

Finansiering i øvrigt

Den langfristede gæld steg med ca. 48 mio. kr. fra 2018 til 2019 til i alt 683 mio. kr. Den forholdsvis store stigning kan henføres til opsparede feriemidler på 49,7 mio. kr., som konsekvens af ny ferielov. Kommunen har tidligere haft en tilsvarende forpligtelse til at betale løn under ferie i det efterfølgende år for alle medarbejderne, men først fra 2019 registreres dette som langfristet gæld, da midlerne nu er besluttet indefrosset. Afdrag på eksisterende lån ekskl. ældreboliger er uændret i forhold til 2018. Der er i samme periode blevet optaget nyt lån svarende til 36,75 mio. kr., hvilket er 22 mio. kr. mere end i 2018.

Udvalgte nøgletal i mio. kr.	2018	2019
Langfristet gæld (ekskl. ældreboliger)	635	683
Afdrag på lån (ekskl. ældreboliger)	40	40
Optagne lån (ekskl. ældreboliger)	15	37
Optagne lån (ældreboliger)	0	0
Kassebeholdning (likvid beholdning 31.december)	30	28
Gennemsnitlig kassebeholdning (365-dages gennemsnit)	215	144

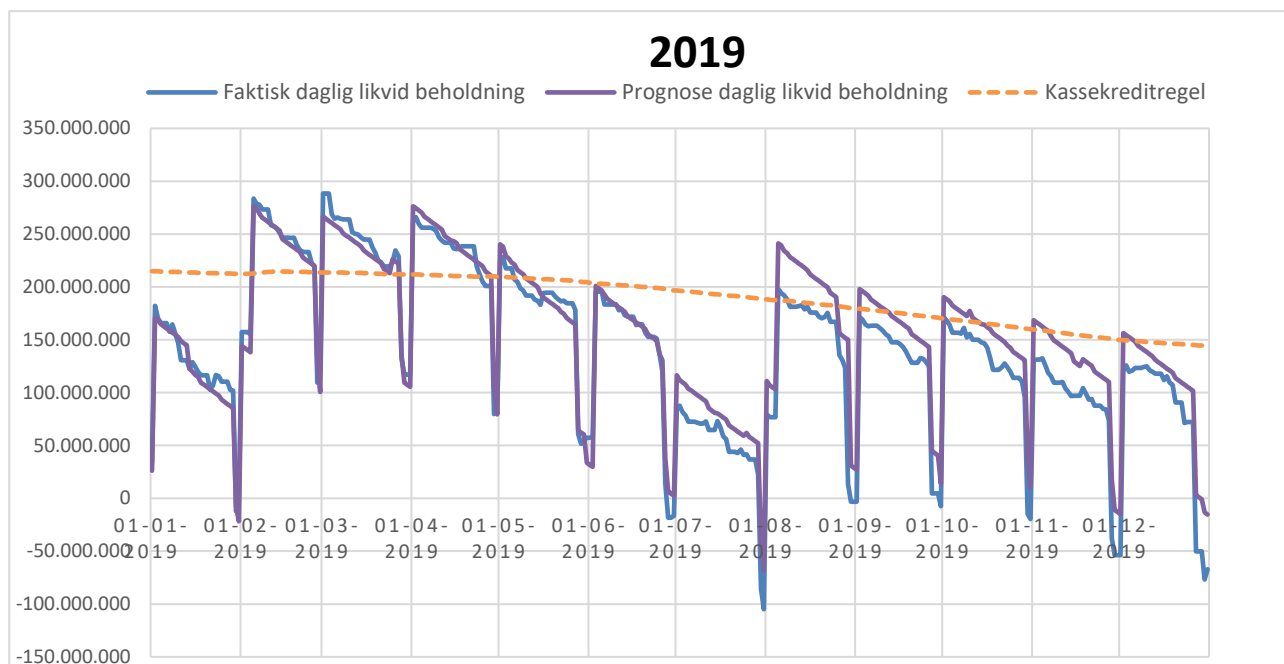
Ultimo 2019 udgør den likvide beholdning 27,8 mio. kr., hvilket var 2,0 mio. kr. mindre end primo 2019. Resultatet af kommunens drifts- og anlægsregnskab har reduceret beholdningen med 18,4 mio. kr. ligesom afdrag på lån har reduceret beholdningen med 53,7 mio. kr., hvor lånoptagelse og balanceforskydninger har forøget beholdningen med henholdsvis 36,75 mio. kr. og 33,2 mio. kr.

Pengestrømsopgørelse i mio. kr.	Regnskab 2018	Regnskab 2019
Årets resultat	5,6	18,4
Finansiering		
Låneoptagelse (inkl. ældreboliger)	-15	-36,8
Afdrag på lån (inkl. ældreboliger)	53,7	53,6
Finansforskydninger	-15,2	-33,2
Finansiering i alt	23,5	-16,4
Ændringer af likvide aktiver	29,1	2,0
Likvide aktiver primo året	58,9	29,8
Likvide aktiver ultimo året	29,8	27,8

Negative tal er indtægter/overskud – positive tal er udgifter/underskud i opgørelsen af resultat, finansiering og ændring.
Vedrørende likvide aktiver er de positive tal udtryk for en positiv likviditet/kassebeholdning. De omvendte fortegn her skyldes, at der er tale om en beholdning og ikke en bevægelse.

Den gennemsnitlige likviditet, opgjort som gennemsnittet af de sidste 365 dages kassebeholdning, er reduceret med 71 mio. kr. til i alt at udgøre 143,9 mio. kr. i december 2019. I 2020 er der ikke indregnet forbrug af kassebeholdningen.

Udviklingen i den gennemsnitlige likviditet henover 2019 er vist i nedenstående diagram.

Personale

Personaleoversigten viser kommunens faktiske personaleforbrug i regnskabsåret, omregnet til helårspersoner.

	2019	2018	2017	2016	2015
Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	13,0	11,9	9,5	12,1	25,6
Forsyningsvirksomheder m.v.	2,0	1,0	0,9	0,2	0,0
Transport og infrastruktur	81,7	79,6	76,8	71,8	68,2
Undervisning og kultur	671,1	632,2	638,2	661,7	690,0
Sundhedsområdet	101,1	99,3	89,6	86,4	82,6
Sociale opgaver og beskæftigelse m.v.	2174,2	2.169,5	2.165,8	2.187,6	2.166,8
Fællesudgifter og administration m.v.	414,7	409,4	409,0	413,6	403,2
I alt	3.457,8	3.402,9	3.389,8	3.433,4	3.436,4

Samlet set er der en stigning på 54,9 fuldtidsstillinger i forhold til regnskab 2018. Den forholdsvise store stigning kan blandt andet henføres til hjemtagelse af rengøringen på kommunens institutioner. I forhold til regnskab 2018 er antallet af rengøringspersonale steget med 24 fuldtidsstillinger. I ovennævnte tabel indgår denne stigning på Undervisning og kultur. I forhold til de øvrige områder er det en tilpasning af aktiviteterne i forhold til de vedtagne budgetrammer samt den demografiske udvikling.

3. HOVED- OG NØGLETAL

Beløb i mio. kr.

Oversigt over væsentlige økonomiske nøgletal	Regnskab 2019	Regnskab 2018	Regnskab 2017	Regnskab 2016	Regnskab 2015
Regnskabsopgørelsen (udgiftsbaseret)					
Resultat af ordinær driftsvirksomhed	-95,2	-102,4	-198,9	-154,5	-107,0
Resultat af det skattefinansierede område	17,7	-14,3	-116,8	-70,8	5,0
Resultat af forsyningsvirksomheder, drift	0,5	-0,9	-3,7	0,6	-1,1
Resultat af forsyningsvirksomheder, anlæg	0,2	20,8	0,0	0,0	0,0
Balance, aktiver					
Anlægsaktiver i alt	2.546,2	2.496,1	2.445,9	2.399,1	2.393,4
Omsætningsaktiver i alt	181,2	190,9	171,6	158,1	200,2
Likvide beholdninger	27,7	29,7	58,9	-40,3	-19,4
Balance, passiver					
Egenkapital	805,5	824,6	781,6	1.000,4	941,2
Hensatte forpligtelser	640,5	660,7	690,9	384,7	409,1
Langfristet gæld	991,0	954,7	981,6	941,7	951,0
- heraf ældreboliger	307,8	319,2	333,0	346,5	359,6
Kortfristet gæld	318,1	276,7	222,3	190,1	264,1
Gennemsnitlig likviditet (kassekreditreglen)	144	215	166	73	69
Likvide aktiver pr. indbygger (kr.)	609	649	1.279	-877	-424
Langfristet gæld pr. indbygger (kr.)	21.749	20.837	21.299	20.455	20.761
Skatteudskrivning					
Udskrivningsgrundlag pr. indbygger (kr.)	170.304	168.445	162.973	162.991	160.727
Udskrivningsprocent kommuneskat	25,20	25,20	25,20	25,20	25,20
Grundskyldspromille	32,32	32,32	32,32	32,32	32,32
Indbyggertal	45.566	45.816	46.087	46.037	45.806

4. UDVALGENES POLITIKOMRÅDER

4.1 UDVALGET FOR BOSÆTNING, ØKONOMI OG NÆRDEMOKRATI

Politikområde: Administration og Redning

Beløb i mio. kr.	2017	2018	2019
Oprindeligt budget	320,6	314,6	165,6
Korrigeret budget	313,7	316,2	176,2
Regnskab	292,9	296,6	157,9
Afvigelse fra korrigeret budget	-20,8	-19,6	-18,3

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2019

Regnskabet for 2019 for Udvalget for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati viser et mindreforbrug på 18,3 mio. kr.

Hvad nåede vi i 2019

Afdeling for IT

Afdeling for IT har i 2019, som opfølgning på en brugertilfredshedsmåling ultimo 2018, haft en generel fokus på at optimere og øge vores it-driftskapacitet, samt en yderligere forbedring af vores brugersupporthåndtering. Herudover har der været en stor indsats ift. at forberede en fuld implementering af Office365, som en samlet fælles samarbejdsplatform for hele organisationen. Desuden er anvendelsesmulighederne af en række nye teknologier blevet testet igennem en række pilotprojekter, indenfor f.eks. Robotic Process Automation (RPA) og Internet Of Things (IoT). Herudover har der igennem hele året løbende været en øget opmærksomhed omkring yderligere styrkelse af kommunens it- og informationssikkerhed ift. GDPR-krav m.v.

Afdeling for Økonomi- og Personale

Der har været arbejdet meget med effektivisering og automatisering af de administrative arbejdsgange, både vedrørende lønindberetning, fakturabehandling, ledelsestilsyn og kontroller. Der har desuden været arbejdet med udvikling af ledernes evne til håndtering af sygefravær i samarbejde med afdeling for Strategi og Implementering. På både løn- og økonomiområdet har der i 2019 været gennemført indledende øvelser, som er grundlaget implementeringen i 2020, af forskellige IT-systemer der vil forbedre effektiviteten i hele kommunen.

Afdeling for Anlæg

Byggeriet af en administrationsbygning til Job- og Arbejdsmarked på Valdemartorvet i Vordingborg blev færdiggjort i 2019. Medarbejderne flyttede ind i efteråret. Regnskabet kan endnu ikke gøres op, da der både mangler enkelte udgifter til håndværkere og juridiske uoverensstemmelser mellem kommunen, konkursboet efter de første entreprenører og kommunens rådgivere.

Afdeling for Strategi og Implementering

Nye veje for nærdemokrati og frivillighed. Kommunalbestyrelsen vedtog en ny model for nærdemokrati og frivillighed, som træder i kraft ved årsskiftet. Modellen er båret af en ambition om, at

mange flere skal bidrage til udviklingen af vores fælles kommune. Unge, foreningerne, embedsmænd og politikere har alle fået nye roller og der er tilført lidt flere penge til aktiviteter og projekter. Hele indsatsen får nu de næste to år til at komme i gang og det følges tæt af den nye Styregruppe for Frivillighed og Nærdemokrati, hvor frivillige og politikere sammen vil følge arbejdet.

Signaturevents. Vordingborg er en kommune med unikke events. Nogle arrangementer er så unikke, at de nu er udpeget til at være signaturevents og derfor har fået en fast bevilling i stedet for at skulle søge puljemidler år efter år. Det er et stort skulderklap til de fem events som er Vordingborg Festuge, Fransk Forår, Folkemøde Møn, Waves Festival og South Coast Ultra.

Medarbejdertrivsel. I oktober måned landede årets trivselsmåling hos medarbejdere og ledere. Målingen er et godt redskab, når der skal arbejdes med at forbedre trivslen i alle hjørner af den store organisation, som en kommune er. Trivselsmålingen rækker langt ind i 2020, fordi alle arbejdspladser bliver bedt om at beskrive konkret, hvilke aktiviteter, de vil sætte i gang for at skabe en endnu bedre arbejdsplads fremover.

Afdeling for Ledelsessekretariatet

Ledelsessekretariatet er en hjælpe- og støttefunktion for den øvrige organisation og vi har i 2019 fortsat arbejdet med at udvikle et dynamisk samspil med de decentrale enheder. Der er mange forventninger til Ledelsessekretariatet. Væsentligst er det, at ledelsessekretariatet har et tillidsfuldt samarbejde med de mange brugere (decentrale afdelinger/institutioner), og at disse reelt oplever at ledelsessekretariatet er en værdifuld og skabende samarbejdspartner.

Videre har Ledelsessekretariatet henholdsvis i maj og juni 2019 afholdt EU valg og Folketingsvalg. Sekretariatet varetager alle koordinerede opgaver med Indenrigsministeriet og varetager samtidig de praktiske opgaver, herunder, valgbestyrelse, stemmeoptælling og rapportering af resultater etc.

Videre har Ledelsessekretariatet arbejdet med fortsat implementering af den nye Persondataforordning (GDPR).

Endelig har Ledelsessekretariatet i samarbejde med 11 andre kommuner (DIGIT 12 kommunerne) valgt Fujitsu som ny ESDH-leverandør. Det er Fujitsu med ESDH-løsningen E-Doc, der har vundet kontrakten om det nye ESDH-system. 12 kommuner på Sjælland har været med i udbuddet om et fælles indkøb, og der er nu indgået kontrakt. Udbuddet er blevet kaldt Danmarkshistoriens største ESDH-udbud på 180 mio. kr.

4.2 UDVALGET FOR TURISME, UDVIKLING OG ERHVERV

Politikområde: Erhverv

Beløb i mio. kr.	2017	2018	2019
Oprindeligt budget	10,4	12,2	13,2
Korrigeret budget	15,8	14,2	15,7
Regnskab	12,9	10,6	13,1
Afvigelse fra korrigeret budget	-2,9	-3,6	-2,5

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2019

Resultatet for 2019 på udvalgets ramme, viser et mindreforbrug på 2,5 mio. kr. som langt overvejende skyldes at bevilligede (flerårige) projekter endnu ikke er afsluttet, men fortsætter som planlagt i 2020. Der er beskedne beløb på nogle af udviklingspuljerne som ikke er disponeret i 2019, som kan tilskrives antallet af ansøgninger.

Hvad nåede vi i 2019?

Danmarks bedste håndværkerkommune

Strategiplanen for Danmarks bedste håndværkerkommune blev vedtaget. I løbet af året er der flere initiativer der er ført ud i livet, for eksempel:

- Sikkerhedsstillelse i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder er hævet fra 0,5 mio. kr. til 1,0 mio. kr. Sikkerhedsstillelse anvendes primært for at sikre bygherren mod entreprenørens misligholdelse af kontrakten og det har været et ønske fra de mindre håndværkervirksomheder at få grænsen for sikkerhedsstillelse hævet.
- Der er ansat en Erhvervsplaymaker, som skal skabe den gode forbindelse mellem virksomheder og skole. Indsatsen er skabt for på sigt at få flere unge til at vælge håndværksuddannelser.
- Virksomhederne får tilbudt overvågning af udbud via portalen Parabyg. Relevante udbud sendes direkte til den enkelte virksomhed.
- Netværkene Storstrøms Service Group og Kriegers Flak Service Group er etableret for at være bindeleddet til underleverandør-opgaver på hhv. byggeriet på Storstrømsbroen og opgaver i forbindelse med Havvindmølleparken ved Kriegers Flak og etablering af Klintholm Havn som servicehavn for møllerne.

Vækstprogram Lolland-Guldborgsund-Vordingborg

Vækstprogrammet er et tværkommunalt samarbejde under regeringens 'målrettet erhvervsindsats'. Her er der udvalgt tre projekter i Danmark, der skal fremme væksten i yderområder, hvoraf vores Vækstprogram er det ene. Vækstprogrammet er finansieret af Erhvervsstyrelsen, Vækstforum Sjælland og partnerfinansiering. Projektet har identificeret to primære udfordringer for vækst i området; mangel på kapital og mangel på kvalificeret arbejdskraft. Ved at arbejde med at fjerne disse to barrierer, er det tanken at projektet kan give området et varigt løft og skabe vækst. Indsatserne tæller blandt andet robotteknologi, udviklingshjælp til virksomheder, adgang til ny kapital og andre områder.

Erhvervspark ved Afkørsel 41

2019 blev året hvor der kom rigtig gang i byggeri og salg i Business Park Vordingborg – også kendt som erhvervsarealet ved afkørsel 41. Shell og ladestation-selskabet Ionity er etableret i området, elektriker Lars Bang har bygget og McDonalds er godt på vej. Salget af de næste faser er i god gænge.

Iværksættere og mikrovirksomheder

Vordingborg Kommunes erhvervsindsats sker ofte gennem kommunens erhvervsservice selskab Vordingborg Erhverv. De hjælper hvert år en lang række iværksættere med at komme i gang. Ud over vejledninger, bliver flere iværksættervirksomheder hvert år hjulpet med at finde lokaler, der bliver skabt netværk for mikrovirksomheder, arrangementer bliver afholdt for nye virksomheder, spirepladserne tilbydes til dem, der er lige ved at tage springet som iværksættere, og arbejdsløse bliver tilbudt foredrag om mulighederne som selvstændig.

4.3 UDVALGET FOR ARBEJDSMARKED OG UDDANNELSE

Politikområde: Arbejdsmarked

Beløb i mio. kr.	2017	2018	2019
Oprindeligt budget	769,1	759,4	808,9
Korrigeret budget	773,6	759,4	898,2
Regnskab	757,9	755,7	920,5
Afvigelse fra korrigeret budget	-15,7	-3,7	22,3

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2019

Regnskabet for 2019 udviser et samlet merforbrug på i alt ca. 22,3 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Dette dækker over et merforbrug på arbejdsmarkedsområdet på ca. 23,8 mio.kr., og et mindreforbrug på Pension- og boligstøtteområdet på ca. 1,5 mio.kr.

Borger og Arbejdsmarked arbejder med aktivitetsbaserede budgetter. Det betyder, at der ved budgettets udarbejdelse arbejdes på at forudsige udviklingen så nøjagtig som muligt. Heri tages hensyn til konjunkturer, den forventede indsats og det forventede resultat af den indsats, der planlægges og forventes gennemført.

Ved budgetlægningen indgik en forudsætning om, at vi kunne nedbringe antallet af borgere på offentlig forsørgelse yderligere. Dermed byggede budgettet for 2019 på, at vi formåede at fortsætte den meget positive udvikling, der var i 2018.

Samtidig indgik der ved budgetlægningen en forventning til niveauet for den statslige refusion. Desværre har det efterfølgende vist at forventningerne til, og beregningen af, refusionen har været for optimistisk og fejlbehæftet, hvilket samlet set er den væsentligste årsag til budgetafvigelsen.

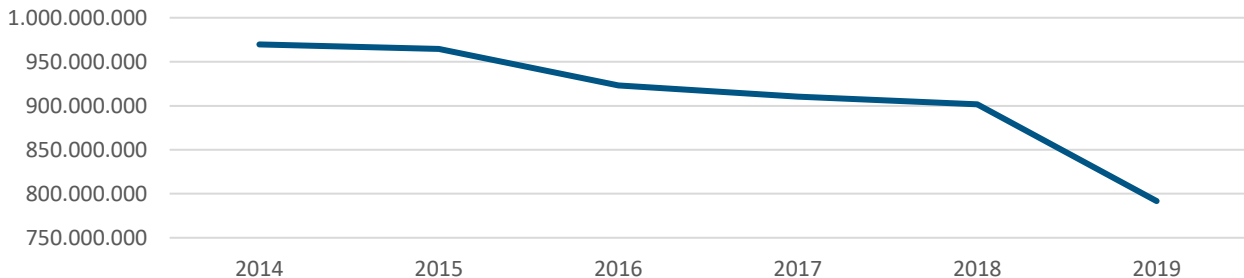
Det samlede resultat indeholder en række interne forskydninger. Blandt andet er der i løbet af året bevilget flere førtidspensioner end i de tidligere år, ligesom antallet af borgere på kontanthjælp og integrationsydelse har fortsat den flotte tendens fra 2018. Også på dagpenge- og sygedagpengeområdet er det i 2019 lykkedes at fastholde den positive tendens, og det lave antal borgere på ydelse.

Hvad nåede vi i 2019

De gode resultater fra 2014 til 2019 hænger tæt sammen med en intensiveret indsats på beskæftigelsesområdet. Kommunalbestyrelsen har flere gange de senere år, besluttet at investere i indsatsen. Investering har været finansieret af en del af det store mindreforbrug, som denne indsats har medført pga. de lavere udgifter til forsørgelse, så kaldt businesscases.

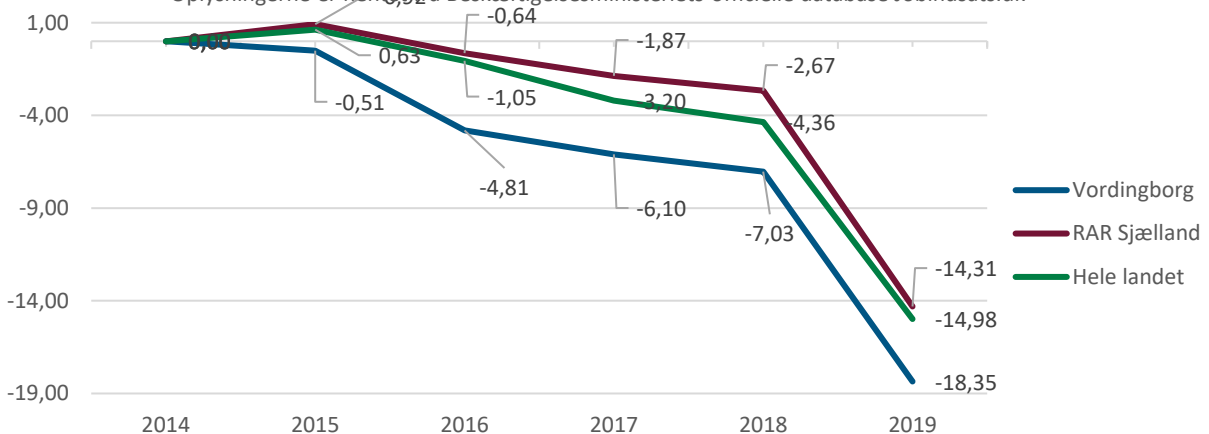
Vordingborg bruttoudgifter til offentlige forsørgelse 2014 - 2019

Oplysningerne er hentet fra Beskæftigelsesministeriets officielle database Jobindsats.dk

Udviklingen i bruttoudgifter til forsørgelse 2014 - 2019

Oplysningerne er hentet fra Beskæftigelsesministeriets officielle database Jobindsats.dk

Samtidig sker der en omfattende udvikling på området. Udviklingen sker i høj grad i samarbejde med andre kommunale områder, sundhed, socialpsykiatri, ældrepleje og børn og familieindsats. Her arbejdes der især med en mere helhedsorienteret indsats.

Ungecenter, for unge mellem 15 og 25 år, der åbnede dørene den 1. april 2019, er blandt eksemplerne på det målrettede arbejde med at etablere mere helhedsorienterede tilbud og indsatser for borgerne. I Ungecenter er alle kommunale opgaver der vedrører unge mellem 15 og 25 år samlet ét sted, således at både de unge, der har behov for tilbud efter Vejledningsloven (Uddannelsesvejledning m.v.), efter Serviceloven (Forebyggelse, Anbringelse, Specialiseret socialområde m.v.) og efter Beskæftigelseslovgivningen (indsatser ift. uddannelse, beskæftigelse og forsørgelse m.v.) har én indgang til kommunen.

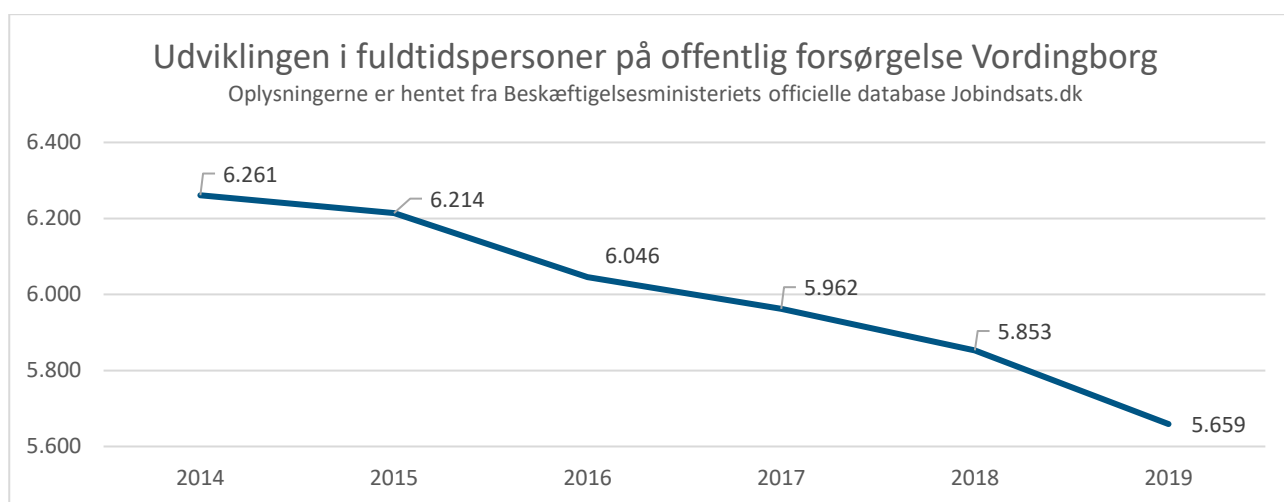
Området har også i 2018 og 2019 arbejdet sammen med andre kommuner, f. eks. I et intensivt samarbejde med Guldborgsund kommune om arbejdskraft til Storstrømsbroen.

Vi har udviklet et enestående samarbejde med ældreplejen om at rekruttere ledige til Social og Sundhedshjælpere. Dette samarbejde er blevet landskendt som Vordingborgmodellen. Her arbejder den kommunale ældrepleje meget intensivt og succesfuldt på at uddanne og inkludere ledige, som fremtidens stabile medarbejdere.

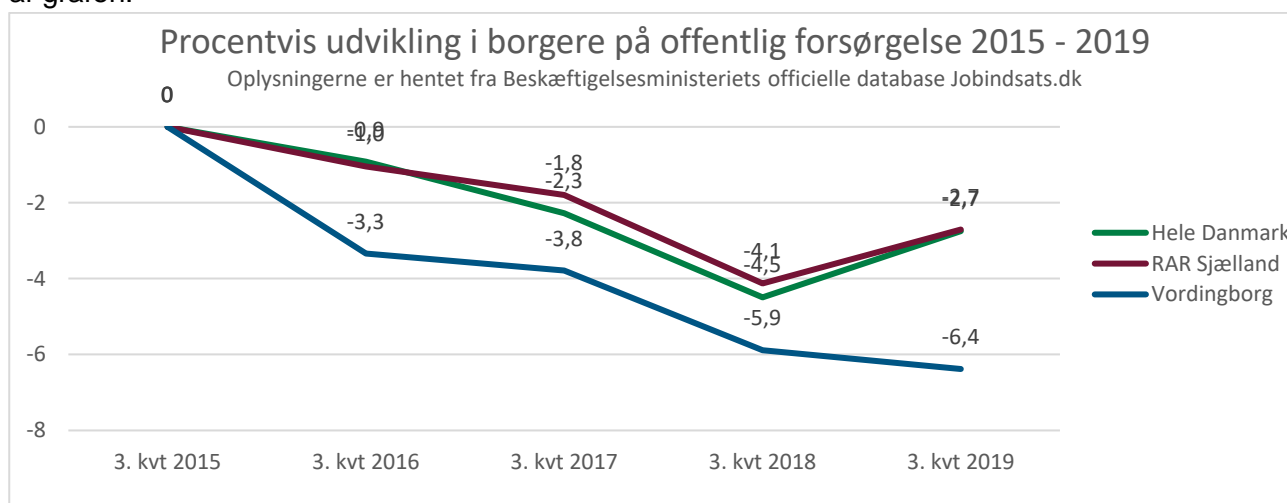
Samarbejdet med virksomheder og institutioner er afgørende for at borgere med komplekse problemstillinger kan finde plads på arbejdsmarkedet. Virksomhederne i Vordingborg kommune er blandt de bedste i landet til at tage et socialt ansvar.

Arbejdsmarkedsområdet har også etableret et stort samarbejdsprojekt med Den A.P. Møllerske Støttefond. Støttefonden har investeret 10,5 mio. kr. i perioden fra 2017-2019, til en mere intensiv indsats i forhold til borgere på kontanthjælp, med komplekse problemstillinger. Projektet har udviklet metoder til at hjælpe denne gruppe af borgere helt eller delvist tilbage på arbejdsmarkedet.

Samlet set er udviklingen i antallet af borgere på offentlig forsørgelse fortsat faldende, og vi har i dag det laveste antal borgere på forsørgelse der er registreret i de sidste 25 år.

Denne udvikling gælder generelt i hele landet, men den er særlig positiv i Vordingborg som det ses af grafen:

4.4 UDVALGET FOR SUNDHED, SENIOR OG ÆLDRE

Politikområde: Sundhed

Beløb i mio. kr.	2017	2018	2019
Oprindeligt budget	258,2	268,7	276,2
Korrigeret budget	258,0	270,1	278,8
Regnskab	241,9	265,3	264,5
Afvigelse fra korrigeret budget	-16,1	-4,8	-14,3

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2019

Regnskabet for 2019 viser et samlet mindreforbrug på 14,3 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Mindreforbruget fordeler sig med 2,0 mio. kr. på budgetramme 1 og 12,3 mio. kr. på budgetramme 2 hvor sidstnævnte dækker udgifterne til den kommunale medfinansiering af sundhedsvæsenet. Det store mindreforbrug på denne post skal ses i lyset af, at efterreguleringen af sundhedsudgifterne i 2018, svarer til 12,3 mio. kr. men konteres på hovedkonto 7 – tilskud og udligning.

Hvad nåede vi i 2019

Sundhedsområdets ydelser omfatter:

- 1) Borgerrettede tilbud, som skal sikre tidlig og effektiv forebyggelse i borgernes hverdagsliv. Sundhedspleje til alle småbørnsfamilier er et godt eksempel på en veldokumenteret indsats, der både forebygger sygdom og mindsker ulighed i sundhed. Desuden er rygestopindsatsen et kerneelement i den borgerrettede indsats, da rygning er den mest sundhedsskadelige risikofaktor. Sekretariat for sundhed har konsulentfunktion i forhold til forebyggelse i kommunens øvrige fagområder. Sundhedsprofil 2017 underbygger, at forebyggelsesbehovet i Vordingborg Kommune fortsat er stort.
- 2) Patientrettede ydelser, som skal genoptræne og rehabilitere syge borgere til en tilværelse med livskvalitet og mestring. Indsatserne har også et økonomisk perspektiv i form af nedbringelse af sygehuskontakter og styrket beskæftigelse. Netværksperspektivet sikres i samarbejde med foreninger og frivillige.
- 3) Behandling: På rusmiddel- og tandplejeområdet arbejder kommunen med at levere den bedst mulige behandling i et LEON perspektiv (laveste effektive omkostningsniveau) og med reference til gældende lovgivning. Der tages i tilrettelæggelsen udgangspunkt i nationale og internationale faglige standarder koblet med hensynet til lokale forhold (demografi, geografi, lokale samarbejdspartnere).

Følgende tiltag fra 2019 skal fremhæves:

Sekretariat for Sundhed

Tobak

Vordingborg Kommune har i 2019 tilsluttet sig det nationale partnerskab Røgfri Fremtid, med en målsætning om, at ingen børn og unge og max 5% af voksenbefolkningen ryger i 2030. Rygestop er således stadig en højt prioriteret indsats, og sekretariatet har 2019 igen udbudt en stribe forskelligt

vinklede gruppeforløb, der alle hviler på Kræftens Bekæmpelses evidensbaserede standarder. 70 borgere har modtaget gruppebaseret rygestopkursus, og 90 % af disse var røgfri ved kursets afslutning. Herudover har en række borgere modtaget individuelle rådgivningsforløb og mere end 100 har fået telefonisk rådgivning om rygestop. Rygestopkoordinatoren har igen leveret supervision og vejledning på skoler og kommunale virksomheder og understøttet arbejdet mod røgfri arbejdstid, der hvor det har været ønsket af medarbejdergruppen. Helt særlig skal et forstærket samarbejde med SSP nævnes, om oplysning til elever og forældre samt målrette støtte til tobaksafhængige skoleelever. Det tætte samarbejde med patientskolesektoren – ikke mindst KOL-skolen - er videreført.

Kultur på recept

Satspuljen "Kultur på Recept" med det lokale projekt "Kulturstyrke" – rettet mod sygemeldte med angst, stres og depression – er afsluttet. Målsætningen om ca. 200 deltagere fordelt på 10 hold er nået, og deltagerne har helt overvejende været utrolig glade for forløbet. En videreførelse i mindre skala er aftalt mellem jobcenter og musikskole. Når Sundhedsstyrelsens samlede evaluering foreligger primo 2020, vil der være basis for at overveje eventuelle yderligere implementeringstiltag.

Naturbaseret sundhedsfremme

Sekretariatets naturvejleder har leveret sundhedsfremmende naturtilbud til en lang række af kommunes målgrupper og virksomheder. Indenfor sundhedsrådets eget regi er det naturbaserede arbejde med kronikere og rygestop stadig meget efterspurgt og har sat kommunen på landkortet flere gange. I 2019 er to projekter støttet af friluftsrådet afsluttet med spændende resultater: Dels er der arbejdet med beskrivelse af og national videndeling om den målrettede naturinddragelse i kronikerindsatsen. Og dels er det lykkedes at implementere et tilbud til 60+ årige om ugentlige oplevelsesture i naturen med frivillige, lokalt forankrede guider.

Kampen mod overvægt

60 % af Vordingborg Kommunens borgere er moderat eller svært overvægtige, og sekretariat har i 2019 udarbejdet en strategi for en forstærket indsats indenfor sundhedsudvalget ramme. Strategien har fokus på tilgængelighed og fællesskaber, og involverer således forskellige gå-aktiviteter på gruppeniveau og samarbejde med civilsamfund om nye typer af tilbud. På børneovervægtsområdet er der opnået puljemidler til implementering af Jump for Fun i samarbejde med DGI.

Træning og Rehabilitering

Træning og Rehabilitering har i 2019 fortsat arbejdet i henhold til strategiplanen, hvor omdrejningspunktet er at skabe øget sundhed i kraft af genoptræning, forebyggelse og rehabilitering.

Virksomheden bidrager til, at den enkelte borger opnår bedring i funktionsniveau og livskvalitet. Indsatserne tager afsæt i den foreliggende evidens og forskning, og bidrager desuden til ny dokumenteret viden om indsatser i det nære sundhedsvæsen.

I 2019 har der været særligt fokus på:

Organisering

Enheden er for alvor kommet på plads efter omorganisering, består nu af 6 stærke fagteams med hver en teamkoordinator i spidsen. Det har medført en tættere sparring, udvikling og fagligt fokus, hvilket sikrer borgerne et højt niveau af genoptræning og rehabilitering og effektiv brug af de tilgængelige ressourcer.

Databaseret kvalitetssikring

Hvert team har i 2019 udarbejdet elektroniske formularer i forhold til deres indsatser. Det betyder, at der nu kan trækkes data i til analyse af kvalitet og faglig udvikling og samles data som kan danne baggrund for ledelsesbeslutninger og udviklingsopgaver.

En struktureret datadisciplin sikrer desuden bedre registreringspraksis så journalføring bliver mere ensartet og gennemskuelig og sikrer endvidere at landsdækkende retningslinjer og anvisninger fortsat overholdes.

Geriatrici

Der har fortsat været fokus på kompetence- og metodeudvikling og ikke mindst stærke samarbejdsflader til især Rehabiliteringsteam Ældre og Aktivitetscentrene i Pleje og Omsorg.

Borgere med geriatriske problemstillinger bliver nu systematisk screenet for dysfagi (synkeproblemer) og ernæringstilstand.

Ernæringsindsats

Der er ansat en klinisk diætist, og sat øget fokus på ernæringens betydning hos borgere der deltager på patientskole, borgere med neurologiske lidelser samt borgere med geriatrisk sygdom.

Der er implementeret systematisk screening for dysfagi (synkeproblemer) til borgere i højrisikogruppe, og borgere der er ramt af underernæring tilbydes nu proteinholdige drikke som en del af forløbet.

Forebyggelse gennem opsporende aktiviteter

Der er afviklet tre Test og Tjek-events med henblik på opsporing af KOL og Diabetes, hvor borgere med tegn på ikke-diagnosticeret sygdom sendes til egen læge.

Enheden deltaget i nationale kampagner, f.eks. Hygiejneugen og Fuldkornskampagnen.

Fastholdelse i ændret livsstil

Der er arbejdet med mål for borgerens fortsatte aktiviteter efter endt forløb. I den forbindelse er der etableret et tæt samarbejde med bevægelseskonsulenten i Sundhedssekretariatet om brobygning til foreningslivet.

I samarbejde med Hjerteforeningen er der etableret en Hjertecafe i Stege, som afholdes en gang månedligt. Desuden er der i samarbejde med Kræftens Bekæmpelse afholdt en "Brystcafé" for brystopererede borgere.

Forskningssamarbejder mv. i 2019:

- ProHip – Multicenterprojekt der udgår fra Sygehus Lillebælt – Vejle Sygehus og SDU, der undersøger effekten af total hoftealloplastik (kunstig hofte) sammenlignet med superviseret progressiv styrketræning hos patienter med hofteartrose (den sygdom der oftest er årsagen til kunstig hofte) (The PROHIP trial).
- PreSet – Multicenterprojekt der udgår fra Rigshospitalet, der undersøger om der er effekt af træning inden operation, for borgere der er i kemoterapi for kræft i mavesæk eller spiserør.
- Atrieflimmerprojektet – Multicenterprojekt, der undersøger muligheden for at screene borgere på 75 år eller ældre, med henblik på at opspore tilfælde af hjerterflimmer og dermed forebygge hjerneblødning/blodprop i hjernen. Træning og Rehabilitering deltager som pilotkommune og sidder med i styregruppen. Screeningen udføres af Seniorkonsulenterne ved de forebyg-

gende hjemmebesøg, ved at bruge et valideret og håndholdt EKG optageudstyr. Der er undersøgt 207 borgere – resultatet var 2 borgere (1%) med atrieflimren og 16 (7,5%) med anden alvorlig rytmeforstyrrelse.

- e-mindYourHeart – multicenterprojekt, der udgår fra SDU, der undersøger effekten af e-baseret psykologvejledning.
- Integrationsprojektet – I samarbejde med Steno Sjælland og Integrationsafdelingen afprøves et design for patientskoler til borgere med arabisk baggrund. Målgruppen er borgere med diabetes, prædiabetes eller fedme. Projektet startes i 2020 og er delfinansieret af Steno Sjælland.
- Overvægtsprojekt – Vi har ansøgt KL om midler til et overvægtsprojekt, der tager udgangspunkt i erfaringerne fra de to sidste overvægtsskoler og de nye anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen. Afventer svar.
- NKR – Vi har bidraget til Nationale klinisk vejledning for borger med Atrieflimren, betændelse i hjertesæk eller pacemaker.

Center for Rusmidler

Organisatorisk

Gennem hele 2020 har der været arbejdet på to organisatoriske spor i Center for Rusmidler: Dels er der flyttet socialfaglige ressourcer fra substitutionsindsatsen (borgere der modtager metadon og anden medicin) til ungeindsatsen og alkoholindsatsen svarende til ca. et årsværk. Samtidig er der sket en styrkelse af centerets sundhedsfaglige profil. Baggrunden for omprioriteringerne er en øget kompleksitet i de unges problemstillinger, samt øgede krav til sundhedstilbuddene i de kommunale rusmiddelcentre.

Det andet spor har rettet sig mod styrket ekstern formidling og samarbejde. Målet er at udbrede relevant viden om rusmidler, samt viden om hvordan man som fagperson, pårørende, arbejdsgiver m.fl. kan spotte et misbrug, og ikke mindst hvad man selv kan gøre for at hjælpe eller få hjælp.

Fortsat styrkelse af forebyggelsen

Der har også 2019 været stort fokus på det forebyggende arbejde i CFR. Der har været særligt fokus på ungeindsatsen med aktiviteter som:

- Afholdelse af 2 nøglepersonuddannelser: Den "traditionelle" uddannelse med deltagelse af ca. 35 fagpersoner herunder folkeskolelærere, politibetjente, virksomhedsledere, fodboldtrænere, der alle har med unge at gøre det i det daglige arbejde. Den anden Nøglepersonuddannelse var målrettet Vordingborg Kommunes Tandpleje, hvor samtlige ansatte er blevet uddannet nøglepersoner
- 16 Foredrag og oplæg: Til bl.a. plejecentre, Ungecentret, Distriktspsykiatrien, Team Tidlig Indsats, Kulsbjerg Skole, Børn og Familie, Sundhedsplejen
- Projekt Forebyggelse af risikoadfærd: Pilotprojekt i samarbejde med SSP og Rygestopkoordinator med udgangspunkt i en række forebyggende pilottiltag på Kulsbjerg Skole og Møn Friskole
- Deltagelse i events: Ungerådgivere fra CFR har deltaget med stande i Ungefolkemødet på Møn samt på Læringsfestival på Kulsbjerg Skole

Styrket samarbejde

CFR har i 2019 haft fokus på at styrke samarbejdet med en række centrale kommunale fagområder samt andre eksterne aktører. Følgende aktiviteter er igangsat i 2019:

Fremskudt rådgivning hos:

- Ungecentret: 2 ungerådgivere fra CFR er på skift fysisk placeret i Ungecentret 2 gange om ugen
- Børn og Familie: 2 rusmiddelrådgivere er på skift fysisk placeret i Børn og Familie I Præstø 1 gang om måneden
- Tamu Vordingborg: 1 ungerådgiver tilbyder gruppebehandling til elever på Tamu hver anden uge
- Herudover er der indgået aftaler med flere kommunale afdelinger og private virksomheder om ad hoc-rådgivning, som finder sted efter nærmere aftale

Distriktspsykiatrien: Umiddelbart før jul blev der indgået aftale med Distriktspsykiatrien på Oringe om intensiveret samarbejde fra primo 2020

MOVE

Center for Rusmidler ansøgte om støtte til implementeringen af det nye og særligt virksomme metoderedskab, MOVE målrettet ungeindsatsen. Ansøgningen gik igennem, og implementeringsarbejdet skulle have været påbegyndt i foråret 2019. Dette blev dog forsinket på grund af bl.a. folketingsvalget, og implementeringsarbejdet kom således først i gang ultimo 2019. De første MOVE-forløb påbegyndes 1. marts 2020.

Huset Stensved

Center for Rusmidlers botræningstilbud "Huset Ørslev" flyttede i 2019 fra Ringriddersvej i Ørslev til bedre rammer på Ålækkevej i Stensved. Tilbuddet blev tømt for beboere i forbindelse med flytningen, men aktiviteterne i huset steget støt, og der var således 4 (ud af 5 pladser) indskrevet i botilbuddet ved årsskiftet.

CFR-Stege

Centerets afdeling i Stege har gennem 2019 haft en uændret bemanning, og borgerindtaget er på ca. samme niveau som tidligere år. I årets 4. kvartal er der påbegyndt et arbejde med at udvikle et tilbud, som imødekommer Socialtilsynets bemærkning om afdelingens manglende tilbud til dobbelt-belastede borgere samt substitutionsborgere på Møn. Tilbuddet rulles ud i CFR-Stege hen over første halvdel af 2020.

Pårørendefokus

Centret har i 2019 kørt to forløb med pårørendegrupper. Den ene gruppe er afsluttet, mens den anden forsætter i 2020. Herudover har centret i samarbejde med Sekretariat for Sundhed gennemført en kvalitativ undersøgelse om pårørendes støttebehov.

Socialtilsynet

Centret er gået gennem tilsyn på alle matrikler med god evaluering.

Tandplejen

Øget forebyggelse

I 2019 har Tandplejen fortsat arbejdet med at forebygge tandlægeangst hos børn og unge (og forældre). Der arbejdes med dette på flere planer – gennem kommunikation og relationsarbejde, motiverende events, sociale medier mv. Tandplejen har udvidet det sundhedspædagogiske tilbud om superviseret tandbørstning til børn og unge, som ikke profiterer af det basale tilbud.

Tandplejen har leveret tandforebyggende konsulentbistand i de dagtilbud og skoler, der har efterspurgt ydelsen samt i familiehuset i Kalvehave. Tandplejen har også bidraget fast med undervisning i forældrekurset "Familier på vej" og i gruppen af unge mødre og i integrationsgruppen i samarbejde med Sundhedsplejen.

Integrationsfamilier

Der er udover vores brug af indkøbt tolkevogn til Tandklinikken i Vordingborg i 2019 ansat en arabisktalende tandlæge, som ved akutte henvendelser bistår med tolkning. I samarbejde med Røde Kors i Præstø og Røde Kors i Vordingborg, har Tandplejen deltaget i møder med integrationsfamilierne, med rådgivning om bl.a. kost og mundhygiejne.

Omsorgstandpleje

Med afsæt i Sundhedsstyrelsens seneste anbefalinger for omsorgstandpleje, er der i samarbejde med Pleje og Omsorg, arbejdet med at optimere visitationen. Det er i kvalitetsstandard defineret, at alle beboere på kommunens plejecentre skal have tilbud om deltagelse i omsorgstandplejen. Samtidig er projekt "Sund mund for ældre" gennemført på 3 af kommunens plejecentre, med henblik på styrkelse af plejepersonalets kompetencer i forhold til mundhygiejne.

Specialtandpleje

Der er nu hjemtaget 45 borgere som, i stedet for behandling i Region Sjælland, bliver behandlet på tandklinikken i Vordingborg. Tandplejen samarbejder tæt med regionen om at give det bedste tilbud til de borgere, der er visiteret til specialtandplejen. Som noget nyt er det i 2019 aftalt med Region Sjælland, at de låner klinikken i Stege til undersøgelse, tandrensning og forebyggelse af de borgere i kommunen, der er visiteret til specialtandpleje i Regionen. Dette som en fin service for borgerne, fordi transporten mindskes betragteligt.

Kvalitetssikring

Der blev i 2019 gennemført en brugerundersøgelse rette mod både forældre og børn/unge. Undersøgelsen viste stor tilfredshed med Tandplejens tilbud. Der også blevet arbejdet med de nationale kliniske retningslinjer, herunder delegationspapirer og vejledninger, så Tandplejen kan være sikker på at leve op til kravene i det nye, risikobaserede tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed. Optimering af journalskrivning er et af Tandplejens fokuspunkter, og her er der udarbejdet diverse standardfraser. I Tandplejen følges aktivt flere kvalitetsindikatorer, således at det aktuelle tilbud fortløbende evalueres og justeres.

Rekruttering/fastholdelse

Alle stillinger har været besat i 2019. Tandplejens mentorordning for de forskellige faggrupper er blevet evalueret og fungerer efter hensigten.

Sundhedsplejen

Sårbare familier

Sundhedsplejen har i 2019, i samarbejde med Børn og Familie, haft et særligt fokus på metodeudvikling af tidlige indsatser til de sårbare gravide og småbørnsfamilier. Der er fokus på en flerfaglig og systematisk indsats med jordemødre, sagsbehandlere og andre relevante samarbejdspartnere. Det har betydet, at der i august 2019 blev etableret et nyt, tværfagligt sparringsteam med fokus på målgruppen af gravide samt spæd- og småbørn, som passes hjemme af deres forældre eller i private tilbud. Det tværfaglige team har til formål at sikre:

- Tidlig opsporing af sårbare gravide, spæd- og småbørn og deres forældre
- Tidlige forebyggende indsatser til sårbare gravide, spæd- og småbørn og deres forældre
- En styrkelse af det tværfaglige kommunale samarbejde på børneområdet
- Øget trivsel blandt spæd- og småbørn og deres forældre

I forbindelse med projekt Optimus er den tidlige opsporing styrket. Alle forældre tilbydes nu et graviditetsbesøg, og 74% har taget imod mindst et graviditetsbesøg. Udover 1½ årsbesøget, har Sundhedsplejen, som en del af Optimus, kunnet tilbyde alle 3 årige børn et hjemmebesøg med fokus på trivsel og sund livsstil.

Amning

Amning understøtter fysik og mental sundhed og trivsel, og Sundhedsstyrelsen anbefaler fuld amning i 4 måneder. Sundhedsplejen har gennem de sidste par år haft særligt fokus på at fremme amnefrekvensen i Vordingborg Kommune. Specialuddannede sundhedsplejersker sikrer højest mulig faglighed og evidens i ammevejledningen til alle mødre. Udover ekstra hjemmebesøg, har forældrene nu også mulighed for at få vejledning og støtte i Sundhedsplejens nyetablerede ammeklinik.

Fædre indsats

Sundhedsplejen har længe haft en særlig opmærksomhed på at sikre fædreinddragelse i forbindelse med informationsmateriale, hjemmebesøg og gruppetilbud. Sundhedsplejen er i 2019 blevet en del af et nationalt forum af Far- Ambassadører. Formålet med samarbejdet er at øge viden om bedre inddragelse af fædre. Dette har bl.a. betydet, at fædre nu også screenes for fødselsreaktion, og at gruppetilbuddet til forældre med fødselsreaktion nu er målrettet begge forældre.

Familie på vej, FPV

FPV er et tilbud til alle vordende forældre og har været i drift siden 2015. Gruppetilbuddet fungerer i et tæt samarbejde med jordemødre. For at optimere ressourceforbruget og give mulighed for flere temadage med bred fagprofessionel deltagelse, har vi i 2019 ændret i tilbuddet. Det betyder at forældrene aktivt skal tilmelde sig mødegangene efter at barnet er 2 måneder, og at alle relevante faggrupper kan benytte FPV som platform for deres forebyggelse og vejledning af småbørnsforældre.

Overvægt

Sundhedsplejen startede i 2018 et behandlingstilbud målrettet overvægtige børn og deres familier. Der er etableret klinikker i Stege, Præstø og Vordingborg. Metoden og principperne bygger på den forskning og praksis der er udviklet på Holbæk Sygehus til behandling af overvægt hos børn.

Siden klinikkernes opstart har der være kontakt til 129 børn/unge og deres forældre, og ved udgangen af 2019 er der 86 børn/unge med forældre i kliniktilbuddene. Der ses mange gode forløb, hvor børn og forældre kan fastholde motivationen til den livsstilsændring, der er nødvendig. Men ikke alle profiterer af tilbuddet, og derfor arbejdes der løbende med metodeudvikling.

Integration

Sundhedsplejen har de sidste 3 år deltaget i det landsdækkende projekt "Sundhedsplejersker styrker integrationen". Projektet blev afsluttet ved udgangen af 2019. Projektet har givet mulighed for hjemmebesøg til flygtningefamilier med børn under 6 år. Indholdet i de ekstra hjemmebesøg har været målrettet de enkelte familiernes behov for sundhedsfaglig vejledning. Sundhedsplejen møder fortsat integrationsfamilier med mange sundhedsmæssige og sociale udfordringer og manglende netværk. Gravide og nybagte mødre med anden etnisk baggrund, er blevet tilbudt deltagelse i Multietnisk mor/barn-cafe. Et tilbud der bygger på en flerfaglig indsats, og hvor formålet er at styrke integrationen og fremme sundheden for børn og forældre. Der har være stor tilslutning til disse gruppeforløb.

Politikområde: Ældre

Beløb i mio. kr.	2017	2018	2019
Oprindeligt budget	433,4	453,6	476,4
Korrigeret budget	439,6	456,3	476,8
Regnskab	439,1	455,6	483,4
Afvigelse fra korrigeret budget	-0,5	-0,7	-6,4

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2019

Regnskabet for 2019 udviser et merforbrug på 6,4 mio. kr., hvoraf budgetramme 1 har bidraget med et merforbrug på 6,4 mio. kr., mens der ikke har været et merforbrug på budgetramme 2. Merforbruget for 2020 tilskrives nogle helt specifikke årsager, som ikke var kendt ved budgetlægningen for 2019. Der er med det korrigerede budget 2020 taget højde for de tilførte opgaver fra 2019.

For budgetramme 1 alene gælder det, at virksomhederne set i forhold til det korrigerede budget har haft et merforbrug på 11,5 mio. kr., mens posterne under øvrig udvalgsramme, samlet set har haft et mindreforbrug på 5,1 mio. kr. Merforbruget på virksomhederne ligger primært på distrikterne. Distrikterne endte året med et regnskabsmæssigt underskud på 12,8 mio. Heraf skyldtes 2,3 mio. kr. et merforbrug vedrørende inkontinens- og stomiprodukter.

Distrikterne var i 2019 regnskabsmæssigt underbudgetteret set i forhold til de opgaver de skulle løse. Når resultatet opgøres i forhold til distrikternes aktivitetsbaserede budget dvs. i forhold til det antal timer distrikterne leverede på baggrund af visitation til borgerne, var underskuddet på 5,2 mio. kr., hvoraf de 2,3 mio. kr. var et merforbrug på inkontinens- og stomiprodukter.

Det fik betydning for distrikterne, at de nye indkøbsaftaler først faldt på plads i slutningen af året. Meromkostning i forhold til øget tilgang og højere priser er vurderet til 1,8 mio. kr. resten skyldes øget tilgang af borgere udover det budgetterede.

For distrikterne opstod der et stigende forbrug af eksterne vikarer midt på året. Årsagen var, at rekrutteringsudfordringerne var blevet større end det var muligt at håndtere med de almindelige fagøkonomiske styringsmuligheder, som området anvender. Det var ikke muligt at skaffe vikarer eller personale til ledige stillinger, og det var nødvendigt at rekruttere den fornødne kompetence til stort set alle distrikter. En handleplan blev iværksat medio 2019. Udviklingen blev vendt i slutningen af 2019 og fortsætter i 2020.

På Øvrig udvalgsramme ses et merforbrug hos Private leverandører på godt 10,2 mio. kr. Hovedårsagen til det meste af merforbruget skyldes udviklingen i udgifterne til særligt komplekse og omkostningstunge borgere med mere end 20 timers hjælp i gennemsnit om ugen. Nogle af disse vil i 2020 overgå til BPA-ordninger under udvalgets område og andre er rehabiliteret helt eller delvist og klarer sig uden den hjælp, som de fik i 2019.

Til gengæld var der et mindreforbrug på Vordingborg Madservice på 2,3 mio. kr., Forebyggelse og Aktivitetscentre et mindreforbrug på 1,3 mio. kr., bygninger et mindreforbrug på 2,6 mio. kr. og på Mellekommunale afregninger var der et overskud på 5,7 mio. kr. At overskuddet på mellemkommunale afregninger var så stort skyldes primært, at refusion på særligt dyre enkeltsager (de særligt komplekse og omkostningstunge borgersager bogføres her.)

Vedrørende anlægsmidler

Der kører en voldgiftssag vedrørende Multicenteret, men sagens udfald forventes først i 2021. Der forventes merforbrug på hele Multicenterprojektet på i alt ca. 5,0-6,0 mio. kr.

Opholdsområder til akutstuer og klinik forventes igangsat i 2020. Projektet afventede at udskiftning af facader på Multicentret blev færdiggjort. Projektering af arbejdet er igangsat.

Hvad nåede vi i 2019

Et samlet overblik over driften af området

Revisionsfirmaet BDO gennemførte i 2018 en samlet analyse af området og vurderede det som effektivt og veldrevet med et potentiale for yderligere effektivisering på 2,7 til 7,7 mio. kr. i årene fremover. I 2019 gennemførte BDO også en analyse af myndighedsfunktioner i forhold til visitationsniveau og organisering. Der blev tilpasset arbejdsgange og især set på den rehabiliterende indsats. Der var potentiale for mindre tilpasninger, som er indarbejdet i praksis.

Resultatet fra begge undersøgelser blev løbende taget til efterretning, og de ændringer og tilpasninger, der kunne iværksættes har fundet sted. En fuld implementering af Fælles Sprog 3 som dokumentationsmetode og sprog var en stor del af indsatsen. Ved årsskiftet var alle journaler fra plejecentrene overført og der resterer kun overførsel af en mindre andel af borgere fra hjemmeplejen. Fælles Sprog 3 er fuldt indfaset primo 2020. Alle borgere, der er overgået til Fælles Sprog 3 er revideret.

Området deltager i Projekt Reduktion af sygefravær i ældreplejen fra 2018-2020. Målet er at nå et fravær på 6 % på sigt og samtidig opretholde det sociale ansvar, uddannelsesforpligtelsen og fleksibilitet på arbejdspladserne. I 2018 var den samlede fraværspåcent 6,8, det var den også i 2019.

Den uændrede fraværsprocent skal ses i lyset af de svære rekrutteringsudfordringer, som området var præget af i 2019. De udfordringer fortsætter i 2020, men kan muligvis stabiliseres grundet rekruttering af nyuddannet SOSU-personale. Forventning er, at distrikterne fra 2020 vil opleve effekten af, at området øgede tilgangen til SOSU-uddannelserne et år før nabokommunerne øgede deres dimensioneringen på uddannelsesområdet. Dertil at Vordingborg Kommune har et godt omdømme og de nyuddannede er glade for at arbejde i Kommunen.

Opgaveflytning fra sygehusene

2019 var endnu et år med yderligere opgaveflytning til hjemmeplejen og til plejecentre fra psykiatrisk sygehus og fra somatiske sygehuse. Særligt de mere komplekse opgaver, hvor borgere blev ramt af ulykker og skulle rehabiliteres, fik betydning. Indsatsen er lykkedes hos de fleste borgere, og de har opnået et højere funktionsniveau. Den samlede indsats for at undgå unødige genindlæggelser har været højt prioriteret i mange år. Bl.a. ved at understøtte rehabilitering, sundhedsfremme og forebyggelse med de rette kompetencer. Det stiller store krav til de ansatte og til organisering af opgaverne i al almindelighed. De ansatte leverer på højt niveau, udviser rettidig omhu og tilstræber at møde borgeren på dennes præmisser, men det er nødvendigt at organisere opgaverne anderledes end tidligere. Betydningen er for borgerne, at de møder flere forskellige ansatte i deres hjem pr. måned end de gjorde for nogle år tilbage. Det er for at sikre rette kompetence i rette tid i hjemmet.

I kommunerne behandles mange af de alvorligt syge, og der drages omsorg for de kronisk syge. Der gøres en indsats for at medvirke til, at de ældste holder deres funktionsniveau så højt som muligt og så længe som muligt. Det korrigerede budget tager højde for den demografiske udvikling og de tilførte puljemidler fra staten de senere år er blevet anvendt direkte til borgerne.

Serviceniveau

I Vordingborg Kommune er udgifterne til Pleje og Omsorg set i forhold til andelen af borgere over 65 år faldende. De særligt komplekse og omkostningstunge borgersager er yngre end 65 år. Der er stort set ingen forskel i visitation til pleje og til praktisk hjælp på tværs af alder. Der er et ensartet serviceniveau.

I Kend din kommune opgøres nøgletal fra Kommunernes Landsforening.

- Her er Vordingborg Kommune beskrevet med en samlet nettodriftsudgift til pleje og omsorg i 2017 (i 2019 kr.) 37.840 kr. Og 2018 (i 2020 kr.) 35.107 kr.
- I 2017 var gennemsnitsalderen for ny-visiterede + 65 årige 79,0 år. I 2018 var alderen 78,1 år.
- I 2017 var andelen af 65-79 årige der modtog hjemmehjælp 5,84 og i 2018 var den 5,8. Andelen af + 80 årige var i 2017 på 35,0 og i 2018 på 31,4.
- I 2017 var antal timer af hjemmehjælp hos de 65-79 årige 3,89 i gennemsnit om ugen. I 2018 var antallet af timer 2,4.
- For de + 80 årige var antal timer af hjemmehjælp i 2017 på 3,36 timer i gennemsnit pr. uge. I 2018 var antallet 2,1 timer i gennemsnit pr. uge.

Hindring af genindlæggelse

Strategien for at hindre genindlæggelser er at sikre, at akutindsats kontinuerligt udbygges. Det er nødvendigt for at imødegå udviklingen, hvor det nære sundhedsvæsen er rykket ud i kommunerne.

Der er særlig opmærksomhed på effektiv og klog myndighedsvaretagelse i forbindelse med sygehusindlæggelser. Det betyder, at udskrivelser varetages med blik for koordinering og tæt opfølgning på behandlingsindsatsen.

Patienten modtages i eget hjem, på aflastningsplads eller på akutplads, så den første uge sker under de samme forhold som under en sygehusindlæggelse. I den første uge efter udskrivelse afklares hvilken hjælp og hjælpemidler, det er nødvendigt at bevilge eller udlåne, og hvilken rehabilitering der kan sættes i gang.

En af indsatserne for at understøtte pleje og behandling af de mest syge, er den fortsatte udvikling af akutstuerne på Multicentret i Præstø. Hertil kommer videreudviklingen af Rehabiliterings- og plejecenter Skovbo. Skovbo har både rehabiliteringspladser for borgere med erhvervet senhjerne-skade, samt borgere i andre rehabiliteringsforløb. De modtages på Skovbo i direkte forlængelse af sygehusophold. Endeligt er der et antal midlertidige pladser til aflastning i forhold til pårørende til demente, til palliative borgere og borgere i forskellige afklaringsforløb i forhold til deres fremtidige livssituation.

Velfærdsteknologi

Strategien i Afdeling for Pleje og Omsorg er, at velfærdsteknologi til brug for akut behandling og informationsteknologi først afprøves i Distrikt Præstø, inden det videreføres til andre distrikter. Det sker for at undersøge om teknologi og programmer er modne nok til blive implementeret.

Pilotprojektet TOBS i distrikt Præstø fortsættes fra tidligere år. TOBS er implementering af det digitale redskab til Tidlig Opsporing af Begyndende Sygdom. Tankegangen bag brugen af værktøjet er at faglig refleksion i hverdagen og behandlingsforløb optimeres. Programmet har også i 2019 haft visse børnesygdomme og har afventet leverandørens tilpasning af programmet. Når problemerne er løst, vil programmet blive implementeret i øvrige distrikter i løbet af 2020 og 2021.

E-hospital er en indsats i 2019/ 2020 i samarbejde med Region Sjælland. Her forventes virtuelle møder med praktiserende læger, med borgere og internt på tværs af sygeplejen at kunne reducere tid på landevejene. Planen for indsatsen blev lagt i 2019.

Tele Kol er en landsdækkende indsats i 2020/2021, hvor Vordingborg Kommune sammen med Guldborgsund og Lolland kommuner og Region Sjælland afprøver ny teknologi i forhold til selvmonitorering af lungefunktion. Også her udrulles en plan fra 2019.

Anden velfærdsteknologi implementeres målrettet den enkelte borger som hjælpemiddel. Et eksempel er vasketoiletter og loftlifte, og enkelte spiserobotter er ligeledes bevilget.

Afdelingen sørger fortsat for at indsatsen med at anvende velfærdsteknologi sker klogt. Dvs. hvor nytteværdi er så stor at omkostningen til hjælpemidlet er lavere end gevinsten fra hjælp til pleje, sygepleje og omsorg kan reduceres. Det er et væsentligt princip ved bevilling af velfærdsteknologi, at et hjælpemiddel skal kunne tjene sig selv ind i løbet af et halvt år, og borgeren skal være berettiget til hjælpemidlet.

Fælles Sprog 3

I 2017 blev projektorganisering og planlægning af implementering af Fælles Sprog 3 fra 2018 aftalt. Vordingborg kommune blev teknisk implementeret ved DXC, som er Vordingborg kommunes leverandør af det digitale omsorgssystem. Vordingborg Kommune var med i bølge 1 af Fælles Sprog 3, med start på implementering februar 2018. Et tidspunkt, der blev udskudt af tekniske årsager. Der var til sidst en forventning om, at alle borgere blev overført dokumentationsmæssigt til Fælles Sprog 3 i løbet af 2019. Processen afsluttes primo 2020.

Implementeringen har betydet en total omlægning af alle borgeres data og har medført ændrede arbejdsgange i myndighedsteams og i virksomheder. Særligt i Afdeling for Pleje og Omsorg, men også i Afdeling for Sundhed og i Afdeling for Psykiatri og Handicap. Implementering i 2018/2019 betød re-visitation og tilsyn af samtlige borgere, som får personlig pleje og praktisk hjælp af kommunale som private leverandører.

Vordingborg Kommune valgte i 2018 at fastholde DXC som leverandør og ventede med at gå i udbud af omsorgssystemet til Fælles Sprog 3 var implementeret. Et kommende udbud er i 2019 analyseret i samarbejde med andre kommuner via den fælleskommunale digitaliseringsforening DIGIT. Der vil blive arbejdet med udbuddet i 2020. Beslutningen har betydet at Vordingborg Kommune har haft valide data at arbejde med som ledelsesinformation.

Krav til kompetencer og efteruddannelse

Siden 2017 har området arbejdet med at kunne leve op til de nye og voksende krav fra Sundhedsstyrelsen i forhold til dokumentation og kvalitetssikring. Årshjul for kompetenceudvikling er fulgt, og der har bl.a. været et særligt fokus på ernæringsindsats, på forebyggelse af tryksår og på faldforebyggelse. Derudover har tværsektorielle uddannelsesindsatser fundet sted. Bl.a. en udbygget indsats med uddannelse og kompetenceudvikling af sygeplejersker og øvrige ansatte. Deltagelse i to forskellige tværsektorielle indsatser 1) Fælles skolebænk 2018/2019 med Region Sjælland og andre kommuner på tværs af faggrupper, 2) Kurser af 5 dages uddannelsesforløb for en gruppe på 400 ansatte i kommuner og sygehuse i Region Sjælland i Geriatri, herunder demens. Derudover havde Sundhedsstyrelsen bevilget penge til en udbygget akutindsats i 2018 bl.a. med uddannelse af sygeplejersker med diplom i akut sygepleje. Uddannelsen fortsatte i 2019.

I 2019 var uddannelsesindsatsen med Fælles Sprog 3 og kompetenceudvikling med sidemandsoplæring de største indsatser. I 2020 vil implementering af E-hospital og Tele-Kol få betydning. Her er der et tæt samarbejde på tværs af kommunale afdelinger, Region Sjælland og i samarbejde med nabokommuner, for at skabe større sammenhæng i patientforløb for udsatte borgere, der indlægges på akutafdeling Nykøbing F og akutafdeling Psykiatrien Syd. Det sker i Projekt Sammenhængende patientforløb og Projekt Sammen om min vej. Begge koordineret under Broen til bedre sundhed.

Rekruttering af ansatte

Rekruttering af ansatte har også i 2019 været udfordret og er eskaleret stærkt. Det gælder alle faggrupper. Vordingborg Kommune er anerkendt som en attraktiv og kompetent arbejdsplads, men der uddannes færre indenfor området, end der er brug for. Vordingborg Kommune rekrutterer til alle uddannelsespladser, som er dimensioneret. Selvom der i perioden før 2016 og igen ultimo 2018 har været en del udfordringer med rekruttering til erhvervsuddannelser.

Der har ikke siden 2016 været udfordringer med elever der ikke fuldender deres uddannelse, de kommer godt igennem. De nyuddannede er dygtige. Nogle nyuddannede social- og sundhedsassistenter søger Psykiatrien, andre social- og sundhedsassistenter søger ligesom social- og sundheds-hjælperne kommunen som arbejdsplads.

Vordingborg Kommune udviklede i 2016 Vordingborg Modellen SOSU-KLAR, der i 2017 var fuldt implementeret og fortsat er en indsats. Vordingborg Modellen betød at ca. 50 ledige hvert år kom i 12 til 14 måneders "mesterlære" for at blive parat til at gennemføre en SOSU-Uddannelse på vokselevløsn. Der er fra 2020 potentiale til at optage ét hold af op til 25 deltagere årligt i stedet for to hold grundet den gunstige beskæftigelsessituation.

Den vellykkede indsats for at mindske fravær hos eleverne og sikre øget gennemførelse på erhvervsuddannelserne fortsættes uændret. Fraværet i 2018 for social- og sundhedsassistentelever var 5,3 %, og for social- og sundheds-hjælperelever 5,8 %. I 2019 var fraværet for social- og sundhedsassistentelever 4,9 %, og for social- og sundheds-hjælperelever 6,0 %.

Det sunde liv

Den samlede forebyggende, sundhedsfremmende og rehabiliterende indsats har haft tydelig effekt også i 2019. En stadig større gruppe af de ældste lever et aktivt liv og får tilstrækkelig hjælp med det årlige forebyggende besøg af seniorkonsulenterne og den rehabiliterende indsats, der udføres i plejen med rådgivning og vejledning fra ergoterapeuter og fysioterapeuter i det rehabiliterende team. Det er bemærkelsesværdigt at flere og flere + 90-årige klarer sig med praktisk hjælp eller ingen hjælp i hverdagen. Gennemsnitlig 1200 borgere er hvert år aktive med bevægelse mv. på diverse hold og de nyder samværsmulighederne i aktivitetscentre og caféer. Ensomhed modvirkes og flere af deltagerne involverer sig i det frivillige liv på plejecentrene. Hovedprincip i alle indsatser er, at borgeren skal føle sig set, hørt og forstået, og skal udfordres og begejstres.

Der opleves i det daglige stor glæde hos deltagere i de forskellige aktiviteter og netværk, og der skabes nye sociale relationer. Fortællinger fra hverdagen er jævnlige gengivet på de sociale medier, de skrevne medier og i TV Øst.

Samarbejde på tværs og fravær

Generelt set er der samarbejde på tværs af afdelinger, og nye aktører og nye opgaver implementeres efter princippet om lavest mulige effektive omkostningsniveau.

Fravær i 2018 steg til 6,8 % mod 6,2 % de foregående to år. I 2019 var det uændret 6,8 %. Fraværet er en samlet opgørelse for administration og myndighed, for alle virksomheder som samlet udgør 1.096 ansatte.

4.5 UDVALGET FOR SOCIAL OG PSYKIATRI

Politikområde: Psykiatri og Handicap

Beløb i mio. kr.	2017	2018	2019
Oprindeligt budget	157,1	156,8	193,6
Korrigeret budget	170,7	178,5	181,5
Regnskab	166,7	167,1	173,4
Afvigelse fra korrigeret budget	-4,0	-11,3	-8,1

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2019

Regnskabet for Psykiatri og Handicap viser et mindreforbrug på 8,1 mio. kr. Mindreforbruget er sammensat af et mindreforbrug på 7,6 mio. kr. på budgetramme 1 og et mindreforbrug på 0,4 mio. kr. på budgetramme 2.

Mindreforbruget på budgetramme 1 fordeler sig som et mindreforbrug på 6,8 mio. kr. på virksomhederne og et merforbrug på 1 mio. kr. på den øvrige udvalgsramme samt et merforbrug på 0,2 mio. kr. til projekter. Virksomhedernes samlede bruttodriftsbudget var i 2019 på 298,3 mio. kr.

Hvad nåede vi i 2019

I 2019 havde vi fokus på et endnu bedre pårørende-samarbejde, især i Center for Socialpædagogik og Autismecentret. Der er løbende bruger-pårørende møder, og i 2019 har der i et samarbejde mellem de to centre været afholdt infomøde om borgernes muligheder for at spare ekstra op til deres folkepension.

Der er et stort politisk fokus på unge i kommunen ift., at de støttes til at få en uddannelse eller et job. For at sikre en god overgang, har kommunalbestyrelsen besluttet at oprette et ungecenter, som samler alle lovområder i kommunen for unge mellem 15 og 25 år. Her spiller Afdeling for Psykiatri og Handicap en aktiv rolle, da det netop er målgruppen under udvalgets område, som især er udfordret af overgangen fra ung til voksen. Her skiller Serviceloven skarpt mellem muligheder som barn og familie og som voksen, når den unge fylder 18 år. Psykiatriloven har også denne skarpe grænse. Det er derfor vigtigt, at de forskellige lovområder samarbejder i kommunen såvel som mellem sektorerne for at sikre, at den unge får den bedst mulige overgang fra ung til voksen. Myndighedsområdet har afleveret en sagsbehandler til Ungecentret, som svarer til det antal sager, der var i afdelingen for unge mellem 18 og 25 år. Der er derfor et tæt samarbejde på ledelsesniveau mellem Ungecentret og Afdeling for Psykiatri og Handicap.

Der er også et løbende samarbejde mellem Regionspsykiatrien og Vordingborg Kommune, hvor der drøftes, hvordan vi bedst muligt kan sikre sammenhængende patientforløb mellem de to sektorer.

Der er også i ledergruppen i Afdeling for Psykiatri og Handicap et fokus på muligheder for et endnu bedre samarbejde på tværs, når den unge f.eks. både har en sindslidelse og f.eks. autisme.

Som beskrevet under Bedre støtte til unge med psykiatriske vanskeligheder, er Afdeling for Psykiatri og Handicap i dialog med Regionspsykiatrien. Her er redskabet Koordinerende Indsatsplan, KIP, et godt værktøj, som er udarbejdet for at gøre samarbejde mellem psykiatri og misbrug mere sammenhængende. Dette er blevet udbredt til andre områder også.

Psykiatri og Handicap deltager også i et regionsprojekt om sammenhængende patientforløb i det somatiske område, hvor vi bliver kontaktet i de tilfælde, der er psykiatriske problemstillinger indover. Dette er for at hindre gentagende indlæggelser af udsatte borgere

Der er en del velfærdsteknologi i vores tilbud. Autismecentret har vundet priser, Center for Socialpædagogik har Inter Aktiv Brugerguide, og vi arbejder på at få indført mulighed for virtuel bostøtte i Center for Socialpsykiatri. Herudover er der en række andre digitale indsatser for at løse velfærdsopgaven. Udfordringen er den fælles kommunale teknologiske løsning i Vordingborg Kommune, hvor vi afventer en afklaring. Borgerne er glade for de velfærdsteknologiske løsninger.

I Center for Socialpsykiatri arbejder vi på at ansætte Peers-støtte, som er tidligere brugere, som får arbejde i at støtte andre borgere. Det vil typisk være til nogle opgaver, som vurderes at kunne løses bedre via en Peer eller i samarbejde med en Peer.

Der arbejdes også på, at værestederne for sindslidende i visse perioder af døgnet er brugerstyrede. Det giver god mening, så åbningstiden kan forlænges. Borgerne har i høj grad støtte i hinanden og vil vide, hvornår der er personale tilstede, når de har brug for det. Det er i støbeskeen, men er ikke færdigdefineret eller aftalt endnu.

I 2019 godkendte Kommunalbestyrelsen at butikken i Stege kunne flytte over i større lokaler, som er bedre indrettet til borgere med funktionsnedsættelser. Det giver flere borgere på Møn mulighed for at arbejde i butikken og ikke mindst producere varer, som sælges i butikken. Der er også den vigtige ekstra-gevinst, at vi kan bruge lokalerne til andre aktiviteter om eftermiddagen og aftenen, når butikken og produktionen er lukket. Så kan vi f.eks. have en ungeklub for borgere med behov for socialpædagogisk støtte og de har mulighed for selv at organisere egne aktiviteter.

Butikken tilbyder mangeartede arbejdsopgaver for borgerne. Alle arbejdsopgaver er tilpasset den enkelte borger og har til formål at udvikle faglige og sociale kompetencer.

Den 20. juni 2019 afholdt Center for Socialpsykiatri Sommerevent med "Handileg"
Handileg var et projekt som Center for Socialpsykiatri havde i samarbejde med Gerlev Center for Leg og Bevægelse. Handileg er et socialt og pædagogisk redskab som er med til at fremme livskvalitet og fysisk aktivitet i hverdagslivet for mennesker med udviklingshæmning på bosteder, institutioner, på værksteder og i aktivitetscentre. Dagen har været en succes med rigtig mange deltagere.

Derudover er følgende sket på det sundhedsfaglige område:

- Alle tre centre arbejder stadig målrettet på at styrke samspelet mellem den pædagogiske og den sundhedsfaglige indsats i alle tilbud.

- Der arbejdes løbende på at udbrede kendskabet til de udarbejdede sundhedsfaglige instrukser til alle medarbejdere.
- Sundhedsstyrelsens toårige projekt på botilbuddene i Center for Socialpsykiatri - med fokus på forebyggelse og tidlig opsporing af somatiske (fysiske) sygdomme hos udsatte borgere - blev afsluttet ved udgangen af 2019 og har givet mulighed for afholdelse af flere kurser i livsstilssygdomme og to medicinkurser for centrets medarbejdere.
- Center for Socialpædagogik har i 2019 igen gennemført et tre dages medicinkursus for 30 medarbejdere.
- De to sygeplejersker i Center for Socialpædagogik og de tre social- og sundhedsassistenter har konstant fokus på kvaliteten i medicin håndteringen, og sygeplejerskerne gennemfører løbende undervisning for de pædagoger, som administrerer medicin.
- Der samarbejdes løbende med kommunens specialistsygeplejersker - både fra Pleje og Omsorg og fra Sundhed.
- Autisecenter Storstrøm har implementeret FMK (Fælles Medicinkort) og centrets to social- og sundhedsassistenter sikrer løbende kvaliteten i medicin håndteringen.
- Afdelingen har fokus på kvaliteten i dokumentationen i den lille del af FSIII, som Afdeling for Psykiatri og Handicap tog i anvendelse i 2018. FSIII sikrer at de automatiske indlæggelsesrapporter til sygehusene forsynes med relevant information om borgerne.
- Anvendelsen af korrespondancemeddelelser i samarbejdet med Psykiatrien Region Sjælland er fortsat i fokus.
- Igen i år har et af vores botilbud haft risikobaseret tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed - tilsynet forløb godt.
- Fortsat kvalitetsudvikling af dokumentationen i såvel myndighed som i virksomhederne.
- Afdelingen deltager i flere nationale følgegrupper og en styregruppe i KL og MedComs regi med henblik på kvalitetsudvikling af brugen af FMK (Fælles Medicinkort) og udbredelse af digital kommunikation på det sociale område.

4.6 UDVALGET FOR PLAN OG TEKNIK

Politikområde: Trafik, Park og Havne

Beløb i mio. kr.	2017	2018	2019
Oprindeligt budget	79,8	117,6	128,2
Korrigeret budget	84,1	122,6	129,1
Regnskab	80,7	123,1	127,0
Afvigelse fra korrigeret budget	-3,4	0,5	-2,1

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Politikområde: Plan og By

Beløb i mio. kr.	2017	2018	2019
Oprindeligt budget	2,0	2,1	7,7
Korrigeret budget	2,2	2,1	9,3
Regnskab	1,4	1,2	7,5
Afvigelse fra korrigeret budget	-0,8	-0,9	-1,8

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Politikområde: Ejendomscenter

Beløb i mio. kr.	2017	2018	2019
Oprindeligt budget	57,8	53,9	58,3
Korrigeret budget	58,9	55,9	61,1
Regnskab	57,8	56,3	61,9
Afvigelse fra korrigeret budget	-1,1	0,4	1,0

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2019

Regnskabet for 2019 udviser et samlet mindreforbrug på 2,9 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget.

Regnskabet fordeler sig med et overskud på budgetramme 1 fordelt med et mindreforbrug på 0,8 mio. kr. på Trafik, Park og Havne og 1,8 mio. kr. på Plan og By. Omvendt er der et merforbrug på 1,0 mio. kr. på Ejendomscenteret. På budgetramme 2 er der et mindreforbrug på Trafik, Park og Havne, vintertjenesten på i alt 1,3 mio. kr.

Trafik, Park og Havne:

På funktionskontrakterne for asfalt er et reduceret forbrug på 2,8 mio. kr. idet der blev udvist tilbageholdenhed for blandt andet at kunne dække merforbrug på havnene samt 1,4 mio. kr. i merforbrug på vejafvanding.

Kørselsområdet var næsten i balance med et mindreforbrug på 0,24 mio. kr. (0,6 %), som især skyldes at der blev sparet på indkøb og opsætning af fornyelser på busstoppestederne efter henstillingen i efteråret 2019 om at begrænse udgifterne mest muligt.

Vinteren i 2019 har været mild og dermed givet færre omkostninger på saltning og snerydning. Der har fortsat været udgifter til beredskab samt investering i materiel, der sikrer stabil fremtidig drift.

Kommunale havne har et øget budget med ca. 0,4 mio. kr. der er overført fra drift 2018 til stormflod. Året startede med to 20 års stormflodshændelser og markante skader. Ydermere er der et merforbrug på 0,4 mio. kr. til ændringer i havnepersonalet. I december måned brød havnemolen i Hårbølle sammen, hvorfor der forestår en større reovering af molehovedet i det nye budgetår 2020.

Sæsonen i lystbådehavnene har været mindre god end 2018 med færre gæstesejlere, særligt på Klintholm Havn, på Præstø og i Nordhavnen i Vordingborg. I 2019 har der været indført nyt IT system til opkrævning, der ikke har fungeret tilstrækkeligt og skabt store gener for sejlere og administration.

Plan og By:

Der har været et mindreforbrug på 1,8 mio. kr.

0,2 mio. kr. vedrører Attraktive byggegrunde, som er reserveret til eksempelprojekt Præstø (skitser for haveanlæg langs Tubæk Å i Præstø). Disse indgår i åbningstrækket for havneudviklingsplanen i Præstø med slyngning af Tubæk Å. Dette projekt gennemføres i 2020.

Mindreforbruget på 0,8 mio. kr. på Byfornyelse skyldes, at projektet med boligsocial indsats kun har været i opstartsfasen, og stillingen har været vakant siden august 2019, hvorfor det overførte beløb fra 2018 og bevillingen fra 2019 ikke vil blive anvendt. Der er dog modtaget refusion for afholdte udgifter i forbindelse med skimmelsvampsager fra tidligere år.

Mindreforbruget på 0,5 mio. kr. på pulje til klima- og varmeplanlægning skyldes, at midlerne er blevet henholdt til eventuelle analyser mv. i forbindelse med risikostyringsplaner i 2020.

Ejendomscenter:

Året endte med et merforbrug på 1,0 mio. kr., som hovedsageligt skyldes, at der har været et væsentligt større behov for at vedligeholde den decentrale bygningsmasse end forudsat i budgettet, samt et større forbrug på el, vand og varme. Herudover har der på enkelte ejendomme været et højere energiforbrug end budgetteret.

Hvad nåede vi i 2019

Trafik, Park og Havne:

Afdelingen for Trafik, Park og Havne har været under forandring. Der er indtrådt ny ledelse, en række medarbejdere er også fratrukket og store dele af administrationen er ny. Det har naturligt skabt behov for konsolidering af arbejdsgange og viden men også givet nyt momentum og rum til at skabe en ny kultur.

I 2019 har der igen været et år med udfordringer på vejafvanding og deraf stort fokus på at sikre afvandingsystemer ved rettidig brøndsugning, spuling af ledninger og renovering af anlæg. På Nyord blev renoveringen af kloakstrengene afsluttet i 2019. Desuden er der faldet store mængder nedbør, der skal håndteres. Stormfloder har også i 2019 krævet en ekstra indsats. Klimaændringerne begynder at sætte sit præg på den daglige drift, og forhøjet indsats overfor vand er en årlig tilbagevendende opgave trafik park og havne skal forholde sig til.

2019 var året med rigtig mange velbesøgte arrangementer, der har fyldt meget hos både borgere og blandt afdelingens medarbejdere. Ud over de årligt tilbagevendende begivenheder i Vordingborg kommune, var 2019 også året med fejring af 800 året for Dannebrog og afholdelse af 2 valghandlinger til henholdsvis Folketingsvalg og Europaparlamentsvalg. Alle arrangementer er gennemført med solid bistand fra Trafik, Park og Havne, der har engageret sig i de mange aktiviteter med punktlighed og stolthed.

De offentlige busruter var 2019, ligesom i 2018, påvirket af broarbejder langs jernbanen, som har medført ruteomlægninger og meromkostninger med tab af passagerindtægter. Skolebusserne har kørt stabilt og uden store ændringer i forhold til 2018. Kørselskontoret fik hen over årsskiftet 2018/19 et nyt planlægningssystem til at styre den kommunale kørsel med visiterede borgere til skoler, ældrecentre, genoptræning etc. Dette har i løbet af 2019 gjort kørselsplanlægningen mere smidig. Kørselskontoret vil i 2020 især arbejde med at håndtere de sene afbestillinger bedre, således at den kommunale kørsel bliver mere effektiv.

I 2019 er der etableret nye parkeringspladser flere steder i Kommunen. Ved Vordingborg Uddannelsessted og TV-øst er pladsen udvidet og et stort område er blevet asfalteret, for at dække et øget behov for parkeringspladser i området. Til pendlerne er der etableret ny parkeringsplads ved stationsområdet i Vordingborg, hvor en tidligere grusplads er omdannet til asfalteret parkering. Pendlerparkeringen i Bårse er udvidet for at øge kapaciteten til det stigende antal pendlere.

I forbindelse med udvikling af Klintholm Havn til servicehavn for vindmøller, er der for alvor sat i gang i processen. Der er indgået aftaler med rådgivere og servicevirksomheder og anlægsarbejderne for 2020 er planlagt og klar til udførelse.

Rundkørslen til Antonihøjen i Præstø er etableret, og anlægsarbejderne til selve byggemodningen er for alvor startet og skrider planlagt frem.

Der er blevet udskiftet tre bygværker, et på henholdsvis Liselundvej, på Lekkendevej og ved Beldringe Kirke samt gennemført renovering af en bro på Næstvedvej. Alle fire anlæg for at sikre fremkommelighed og trafikikkerhed på kommunens veje.

Arbejdet med cykelstien imellem Bårse og Køng er forberedt i 2019 og klar til at udbyde og opstarte anlæg i foråret 2020 med forventet færdiggørelse primo 2021. Der er etableret lyskryds ved Ndr. Vindingevej og Næstvedvej for at forbedre afviklingen af trafikken og øge trafikikkerheden i krydset.

Banedanmark er færdig med arbejderne på Vordingborg Station og den nye gangbro er etableret. Kommunen har været part i projektet og sikret, at der med den nye bro er en direkte forbindelse mellem Vordingborg Station og Campus og omgivende studiemiljø og administration.

Desuden har Banedanmark åbnet for trafikken under Orevej. Kommunen har medfinansieret projektet og derved sikret, at vejprofilen er udvidet og øget trafikikkerheden for de bløde trafikanter. Desuden er frihøjden under broen øget, så lastbiler kan komme ind til den sydlige del af byen, og derved mindskes den tunge trafik igennem byen.

Plan og By:

Udgifter i forbindelse med skimmelsvampsager har i 2019 været reduceret til kun at omfatte eksisterende sager. Der forventes en øget indsats i 2020.

Der har i 2018 været afholdt Bygningskulturens dag samt uddeling af arkitektur- og bevaringspriser.

I 2019 blev det besluttet, at der inden for rammen af "attraktive byggegrunde" skulle reserveres midler til et eksempelprojekt for haverne langs Tubæk Å som et led i havneudviklingsplanen i Præstø.

Der er i 2019 udarbejdet tre havneudviklingsplaner – en for hver købstad. Planerne er tænkt som strategiske bl.a. gennem en tværgående planlægning mellem tre byer i tæt dialog med borgere og lokale konkrete fysiske projektideer.

Udviklingsplanerne er tænkt som et redskab til at koordinere en samlet udvikling omkring de tre købstæders havnearealer samt som grundlag for fundraising. Der er afsat midler til projekterne, men for at planerne skal kunne realiseres skal medfinansiering til.

I forhold til planlægning, er kommuneplan 2018 vedtaget, lige som et samlet kommuneplantillæg for placering af større solcelleanlæg. Ny planstrategi forud for kommende kommuneplanrevision blev vedtaget i november 2019, og i løbet af hele 2019 er udarbejdet og vedtaget 12 lokalplaner i 2019, heraf tre aflysninger af lokalplaner.

Ejendomscenter:

Ud over den daglige tekniske service-, rengøring- og kantinedrift samt nye og fortsat igangværende anlægsaktiviteter i 2019 tilstræbes det ved bygningsvedligeholdelsesarbejder, udvendigt som indvendigt i kommunens bygninger, til stadighed at opnå synergi med andre vedtagne anlæg og anlægspuljen til energibesparende foranstaltninger, for på denne måde at opnå fuld effekt af de samlede økonomiske investeringer i kommunens bygningsmasse.

På anlægssiden blev bl.a. renovering af daginstitutionen Nordlys afsluttet og nyt Job og Borgerservice til 120 medarbejdere blev ibrugtaget.

Prioritering, af til rådighed værende økonomi, tager udgangspunkt i bygnings-vedligeholdelsesregistreringer af de kommunale bygninger, som blev igangsat tilbage i 2008. Der foretages løbende bygningssyn, dog minimum hvert tredje år, for til stadighed at have overblik over kommende og tilbagevendende vedligeholdelsesarbejder. På den baggrund opdateres bygningernes vedligeholdelsesstand og muliggør prioritering af arbejder i forhold til den afsatte økonomi. Bygningsvedligehold, energistyring og økonomi, herunder prioritering af arbejder, styres samlet i Ejendomscenterets digitale vedligeholdelsesdatabase, digitalt bygningsdata (DBD). Der er samtidig fokus på ikke at foretage investeringer i ejendomme, der ikke forsat forventes at skulle anvendes i kommunalt regi.

Idet budget til bygningsvedligehold, i 2019, alene gav mulighed for at vedligeholde bygningsmassen på et lavt niveau, er det primært, mindre facade- og tagrenoveringer, vinduesudskiftninger, daglig almindelig vedligehold og akut- og forebyggende bygningsgenopretning, der har præget bygningsvedligeholdelsesindsatsen i 2019. Det har dog været muligt at gennemføre større planlagte tagrenoveringer, på bl.a. 3 skoleklubber, indenfor den afsatte ramme til bygningsvedligehold. Endvidere har der været sat fokus på optimering af tekniske installationsanlæg set i sammenhæng med energibesparende foranstaltninger.

Der er i 2019 investeret i energibesparende tiltag, for ca. 7,5 mio. kr., i kommunens ejendomme med en samlet besparelse på ca. 0,54 mio. kr. i energibudgettet til følge. De gennemførte tiltag er beregnet til at udløse en årlig tilbagevendende CO2 besparelse på ca. 140 ton. Der blev i 2019 sat ekstra fokus på udfasning af olie- og gasfyrede anlæg til fordel for vedvarende energikilder, som eksempelvis varmepumpeanlæg eller konvertering af gas- og olie til fjernvarme i udlagte fjernvarmeområder. Endvidere er der investeret i nye belysningsanlæg og optimering af ventilationsanlæg, styringer og pumper.

Ny energimærkning af kommunens bygninger, 125 ejendomme, igangsat i 2015 og afsluttet medio 2017, forventes at udvise potentiale til yderligere energibesparetiltag, således at kommunens energisparemål som virksomhed kan opnås.

På rengøringsområdet blev det, i efteråret 2017, besluttet at hjemtage rengøringen for delområde Vordingborg og ny rengøringsafdeling, placeret i Ejendomscenteret, blev startet op. Den egentlige fysiske rengøring i eget regi, startede herefter med virkning fra d. 1. april 2018. Den 1. januar 2019, blev etape 2, i Kastrup/Ndr. Vindinge, Lundby, Præstø, Stensved, Kalvehave og Mernområdet hjemtaget og opstartet. Endvidere blev det i foråret 2019 besluttet at hjemtage Møn området, og sidste etape, pr. 01.01.2020.

Opstart af egen rengøringsløsning har krævet store personalemæssige resurser, men tilbagemeldinger fra virksomheder og brugere har været meget positive. Endvidere er der stor tilfredshed blandt de nyansatte med opstart, introduktion, information, ledelse og arbejdsmiljø.

4.7 UDVALGET FOR KLIMA OG MILJØ

Politikområde: Byg, Land og Miljø

Beløb i mio. kr.	2017	2018	2019
Oprindeligt budget	2,8	3,3	35,1
Korrigeret budget	6,9	6,7	55,3
Regnskab	1,1	4,2	47,2
Afvigelse fra korrigeret budget	-5,8	-2,5	8,2

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2019

Regnskabet for 2019 udviser et samlet mindreforbrug/overskud på i alt 8,2 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget.

Det samlede mindreforbrug fordeler sig med et overskud på budgetramme 1 vedr. Byg, Land og Miljø fordelt med et mindreforbrug på 5,0 mio. kr. og på det brugerfinansierede område ses et mindreforbrug/overskud på 3,2 mio. kr.

Byg, Land og Miljø:

Der er et samlet overskud på driften i Byg, Land og Miljø i 2019.

På vandløbsområdet er der et mindreforbrug på 2,0 mio. kr. i 2019. Der er indgået en aftale med en konsulent om bistand til tekniske forarbejder til nye vandløbsregulativtyper. Arbejdet er ikke afsluttet og størstedelen af mindreforbruget ønskes overført til afslutning af arbejdet. Der er overført tidligere anlægsmidler til klimatilpasning til drift af vandløb. Der er ultimo 2019 indgået aftale om et projekt om at etablere en klimasø ved Tubæk. Mindreforbruget på 0,65 mio. kr. ønskes overført til realisering af dette projekt. Der er et overskud på 0,25 mio. kr. på miljøbeskyttelse, fælles formål, hvilket skyldes der har været et mindre antal akutte miljøuheld.

Der er et mindreforbrug på Øvrig planlægning, undersøgelser og tilsyn. Indsatsplanlægning for grundvandsbeskyttelse for Sydsjælland og Vordingborg er udført i 2019. Den resterende del af mindreforbruget ønskes anvendt til tekniske forarbejder til de nye vandløbsregulativtyper og indsats på indvindingstilladelser.

Hvad nåede vi i 2019

Byg, Land og Miljø:

Aktiviteterne i afdelingen har gennem 2019 været præget af færdiggørelsen af landanlæg til anlægsarbejdet for den nye Storstrømsbro og færdiggørelse af opgraderingen af jernbanen. Derudover er havneudvidelsen i form af etape 4 så småt under forberedelse.

Naturindsatsen har omfattet etablering af nye plejetiltag, opfølgende naturpleje på tidligere naturprojektarealer samt fortsat pleje af eksisterende naturområder herunder fortidsminder. Der er i 2019 igangsat flere nye naturgenopretningsprojekter, herunder kommunens hidtil største EU LIFE-projekt,

Clima Bombina, på Knudshoved Odde. Et stort vådområde-projekt omkring Gl. Oremandsgaard og Kragevig Enghave er afsluttet, og der er arbejdet på yderligere 3 vådområde-projekter. Derudover er der ført tilsyn med truede arter i kommunen herunder flagermus, padder samt strandengsfugle. Bekæmpelse af den invasive art kæmpe-bjørneklo på de kommunale arealer er fortsat, og på de private arealer er udstedelsen af påbud om bekæmpelse af kæmpebjørneklo blevet intensiveret. Rynket rose, der er en anden invasiv art, er bekæmpet på en række lokaliteter. Der er sket en løbende naturpleje på kommunale naturarealer, herunder bl.a. Jordbassinerne, Trellemarken og Vintersbølle Overdrev. Plejen omfatter tilsyn med græsningsdyr, slåning af uønsket opvækst, hegnsvedligeholdelse mv. Derudover er der iværksat genopbygning af Roneklint Fyr med tilhørende formidling.

På landbrugs- og virksomhedsområdet blev der udført i alt 190 tilsyn, hvilket er i overensstemmelse med kommunens tilsynsplan. Der blev udarbejdet i alt 10 miljøgodkendelser.

Byggesagsområdet har i 2019 båret præg af stor aktivitet og en uventet svær overgang til et nyt Bygningsreglement. Ændringerne har medført, at de nationale servicemål i 2019 ikke har kunnet overholdes. Der er gennemført en række initiativer for imødegå ændringerne og nedbringe sagspukler, hvorfor de fremadrettede sagsbehandlingstider ser mere lovende ud end hidtil. I 2019 er der indkommet 793 byggeansøgninger, og der er truffet 528 afgørelser – heraf 11 afslag. Derudover blev der afsluttet 196 byggeansøgning uden afgørelse, hvilket kan skyldes, at det ansøgte ikke har krævet byggetilladelse eller at ansøger, trods rykkere, ikke har fremsendt de fornødne oplysninger til sagen.

4.8 UDVALGET FOR BØRN, UNGE OG FAMILIE

Politikområde: Børn og Familie

Beløb i mio. kr.	2017	2018	2019
Oprindeligt budget	144,9	132,3	171,4
Korrigeret budget	151,6	148,4	137,6
Regnskab	151,4	154,9	149,7
Afvigelse fra korrigeret budget	-0,2	6,5	12,1

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2019

Regnskabet for 2019 udviser et merforbrug på 12,1 mio. kr. Merforbruget fordeler sig med 10,1 mio. kr. på budgetramme 1 – anbringelser og forebyggende foranstaltninger – og 2,0 mio. kr. på budgetramme 2 – tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter.

1. april 2019 overgik ansvaret og budgettet for foranstaltninger vedr. de 15+ årige til det nyoprettede Ungecenter under Afdeling for Borger og Arbejdsmarked og der blev i den forbindelse flyttet 47,3 mio. kr. fra politikområdet Børn og Familie til Arbejdsmarked. Man kan derfor ikke direkte sammenligne politikområdets budget og forbrug i 2019 med tidligere år. Kigger man på tværs af de to politikområder ses det, at udgiftsniveauet for anbringelser er steget markant med 12,1 mio. kr. fra 2018 til 2019 mens udgiftsniveauet for de forebyggende foranstaltninger er steget med 2,5 mio. kr. fra 2018 til 2019.

Børn og Families samlede merforbrug i 2019 skyldes primært en fortsat større investering i de tidlige og forebyggende foranstaltninger samtidig med, at budgettet ikke til fulde er blevet opskrevet til det stigende udgiftsbehov, som de seneste års stigning i antallet af helårsanbringelser har medført. Derudover er der i 2019 tabt en række sager i Ankestyrelsen, der har været stigende udgifter til børneundersøgelser og der har for en række eksisterende sager været et skift i anbringelsessted fra plejefamilie til opholdssted, hvilket er en væsentlig dyrere foranstaltning.

Hvad nåede vi i 2019

Det specialiserede Børne- og Familieområde har i 2019 kigget egen praksis grundigt efter i sømmen. Allerede i 2018 stod det klart, at den økonomiske styringssituation var uholdbar: Stor uoverensstemmelse mellem budget og regnskab, manglende gennemsigtighed i udgiftsudviklingen og et skævt forhold mellem udgifter til henholdsvis forebyggelse og anbringelse talte for en grundlæggende omstilling.

Omstillingen har i 2019 fulgt to overordnede spor:

Dels omlagde afdelingen fra årsskiftet økonomien mellem myndighedsafdelingen og kommunens udførerenhed, Familiecenter Kalvehave, fra et takststyret samarbejde til en fælles rammestyring. Det betyder, at Familiecenter Kalvehave i dag kan levere familiebehandling i mere fleksibel form, hvor indsatslængde og intensitet er styret af den faktiske effekt og ikke – som før – af hvad der er

betalt for. Omlægningen hviler på en optimeret relation mellem myndighedsafdeling og udførerenhed, hvor der samarbejdes systematisk om at sætte klare mål for indsatsen og følge effekten. Det ændrede samarbejde stiller større krav til faglige vurderinger og den løbende ledelsesmæssige prioritering af ressourcerne. Der er arbejdet målrettet med at styrke samspillet mellem enhederne gennem fællesmøder, gensidige praktikdage, fælles arbejdsgrupper mv.

Det andet spor er gennemførelsen af et eksternt analyseforløb af såvel den faglige som økonomiske styringspraksis på Børne- og Familieområdet. KLs konsulentvirksomhed, KLK, har efter 4 måneder med interviews, sags gennemgange, analyse af økonomiske data og kvalitetssikring af ledelsens strategiske handleplan beskrevet et samlet billede af områdets udfordringer, perspektiveret det i forhold til andre kommuner, introduceret metode til bedre økonomisk prognostisering og afleveret en række, prioriterede anbefalinger til den fremtidige faglige praksis. Analysearbejdet har fundet sted med høj grad af medarbejderinvolvering og fuld gennemsigtighed om resultaterne til Udvalget for Børn, Unge og Familie samt Kommunalbestyrelsen.

Analysens faglige anbefalinger spiller fint sammen med de fokusområder, afdelingen allerede havde identificeret. Det betyder bl.a., at der arbejdes med at udbygge visitationsudvalget, for på den måde at sikre bredde og kvalitet i de besluttede foranstaltninger. Der arbejdes samtidig videre med at udfolde de fem distriktsrådgiveres potentiale som brobyggere mellem det specialiserede og det almene børneområde, samt at understøtte tæt faglig sparring i såvel myndigheds- som i det udførende arbejde. I forlængelse af analysen er der lagt en plan for kompetenceudvikling i bl.a. handleplaner og netværksløsninger, ligesom det økonomiske prognostiseringsredskab er blevet indarbejdet hos faglige ledere og økonomimedarbejdere.

Herudover bør det nævnes, at der i 2019 er arbejdet målrettet med at styrke samarbejdet med kommunens plejefamilier, bl.a. gennem nyhedsbreve og endnu bedre kursustilbud. Der har været afholdt fokusgruppeinterview med ca. 10 plejefamilier, med henblik på at øge forståelsen for familiernes behov og der har været afholdt informationsaften for potentielle nye plejefamilier.

Den organisatoriske sammenlægning med sundhedsområdet har i 2019 medført nye, systematiske samarbejder om de mest sårbare familier med både Center for Rusmidler og Sundhedsplejen – og efter etablering af Ungecentret i april 2019 har der været fokus på at optimere det tætte samspil omkring de 14-15 årige.

Det vigtige samarbejde med skoler og dagtilbud om forebyggelse og tidlig opsporing er i 2019 blevet rammesat i et nyt, strategisk lederforum for alle børneområderne. Dette i erkendelse af, at fælles forståelse og samtidige prioriteringer er afgørende for at sikre alle børns trivsel og læring.

Politikområde: Dagtilbud

Beløb i mio. kr.	2017	2018	2019
Oprindeligt budget	136,6	139,9	143,0
Korrigeret budget	142,1	143,8	143,5
Regnskab	138,0	141,4	136,8
Afvigelse fra korrigeret budget	-4,1	-2,4	-6,7

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2019

Regnskabet på dagtiludsområdet viser et mindreforbrug på 6,7 mio. kr. Mindreforbruget er sammensat af et mindreforbrug på 0,9 mio. kr. vedrørende dagplejen (inkl. forældrebetaling), et mindreforbrug på 0,2 mio. kr. vedrørende de integrerede institutioner og et mindreforbrug på 5,5 mio. kr. vedrørende den øvrige udvalgsramme.

Hvad nåede vi i 2019

Den 1. juli 2018 trådte en ny dagtilbudslov i kraft og Afdeling for Dagtilbud og Skoler har iværksat en to-årig tids- og procesplan i fire faser med tilhørende aktiviteter.

Frem til sommeren 2020 skal alle dagtilbud udarbejde en lokal læreplan og omsætte et nationalt fastsat pædagogisk grundlag. Herudover pågår en proces med at beskrive de særlige kendetegn, som der er i Vordingborg Kommunes dagtilbud. Der er søgt og bevilliget puljemidler, som skal bruges til at styrke den faglige ledelse og uddanne dagplejere til pædagogiske assistenter. Der er også afsat midler til at holde læringsdage for pædagoger. Ved årsskiftet blev der sat gang i en større kompetenceudvikling af pædagoger og ledere i ICDP¹ (dette er beskrevet i et punkt på mødet i Udvalg for Børn, Unge og Familie den 5. december 2017). Kompetenceudviklingen har som primær formål at styrke relationskompetencer hos pædagoger og ledere i daginstitutioner og dagplejen både i forhold til arbejdet med børnene men særligt også i forhold til at styrke forældresamarbejdet.

I 2019 har der været fokus på implementering af de nye styrkede læreplaner, og fokus på hvordan ledelse og personale i samarbejde udvikler læreplanerne, så de giver udviklingsmuligheder lokalt i hver daginstitution, samtidig med vi har fokus på at udvikle et fælles dagtilbudsområde i Vordingborg. Hver institution har faglige fyrtårne, som er blevet efteruddannet i at sætte fokus på pædagogiske aktiviteter, som understøtter den nye lovgivning. Ledelsen har sammen med de faglige fyrtårne sat retning og skabt dialog blandt medarbejdere, for at sikre, at alle er godt klædt på til den nye opgave. Implementeringen skal være fuldført 1.7.2020

Fokusområder for 2020

Det er væsentligt, at der fortsat er fælles retning for udvikling af dagtilbudsområdet i Vordingborg Kommune, hvor kommunens dagtilbud løbende udvikler deres praksis til gavn for børnene. Dagtilbudsområdet står stærkt funderet på det nuværende Fællespædagogiske Grundlag og det er centralt, at de grundlæggende værdier og gode praksisser, som grundlaget bygger på, tages med ind i arbejdet med den nye dagtilbudslov og omsættelsen af det nationale pædagogiske grundlag. Derudover er det vigtigt, at området udvikler sig som et fælles væsen med et lokalt præg, så der sikres kvalitet på tværs af dagtilbud.

Det er væsentligt, at det almene pædagogiske arbejde har fokus på det enkelte barn og gennem en struktureret praksis og gode læringsmiljøer øger alle børns læringspotentialer og samtidig styrker indsatsen for børn i udsatte positioner.

---

¹ <https://relationspsykologi.dk/icdp>

I arbejdet med den fortsatte udvikling af dagtilbudsområdet er der en række særlige fokusfelter for perioden 2019-2022:

1. Der vil være et målrettet og systematisk arbejde med tidlig opsporing og målrettet pædagogiske indsatser for børn i udsatte positioner.
2. Der vil være et målrettet og systematisk arbejde med børnenes sproglige udvikling i dagtilbud og skoler.
3. Det flerfaglige samarbejde skal styrkes yderligere ved at kvalificere arbejdet i den flerfaglige sparring i det enkelte dagtilbud.
4. Vi vil fortsætte med at uddanne pædagoger og ledere med det formål at understøtte forældrene efter behov gennem konkret vejledning og lokal forankret vejledning med udgangspunkt i metoderne fra de 8 samspilstemaer og ICDP.
5. I lighed med folkeskolen i Vordingborg kommune, iværksættes et kompetenceudviklingsforløb for alle dagtilbudsledere. Forløbet sigter imod en fornyet form for faglig ledelse, hvor faglig ledelse er ledelse af den faglighed, der indfrier mål og forventninger formuleret i den nye nationale dagtilbudsreform *Stærke dagtilbud* og Vordingborg kommunens mål, strategiske planer og forventninger til dagtilbudsområdet. Dette inkluderer som det centrale element, at de enkelte ledere og deres institution udformer og implementerer en lokal styrket læreplan.
6. Daginstitutionerne og skoler skal i fællesskab udvikle rammer og indhold i overgangsarbejdet, så børnene føler sig trygge og parat til overgangen fra dagtilbud til skole.
7. Forældresamarbejdet og den gensidige dialog skal løbende styrkes, så forældrene er involveret i barnets dagtilbud og herigennem skaber en øget sammenhæng mellem barnets hverdag i hjemmet og i dagtilbuddet.

Politikområde: Skoler

Beløb i mio. kr.	2017	2018	2019
Oprindeligt budget	351,0	365,9	371,8
Korrigeret budget	365,0	373,8	379,3
Regnskab	355,0	360,0	362,1
Afvigelse fra korrigeret budget	-10,0	-13,8	-17,2

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2019

Regnskabet for 2019 udviser et mindreforbrug på 17,2 mio. kr. hvoraf virksomhederne udgør 6,4 mio. kr. og fællesområdet 10,8 mio. kr.

Udgiftsniveauet i 2019 ligger stort set på niveau med forbruget i 2018.

Samtlige virksomheder går ud af 2019 med mindreforbrug. Skolernes mindreforbrug skyldes generelt, at skolerne udskød ellers planlagte større investeringer og generelt holdte igen med at bruge af de elevrelaterede midler i årets sidste måneder pba. Borgmesteren og Kommunaldirektørens udmelding i efteråret 2019 om tilbageholdenhed. Derudover har flere af skolerne arbejdet med

buffere, i større eller mindre grad, til eventuelle løbende visiteringer til segregerede specialundervisning, som ikke til fulde er blevet anvendt.

Mindreforbruget på fællesområdet ses primært på nedenstående områder:

- Kompetenceløft (2,5 mio. kr. i mindreforbrug), det har i stil med tidligere år ikke været muligt at anvende alle kompetenceløftsmidlerne i 2019. Der satses fremadrettet fortsat på mere lokale kompetenceløfts forløb, hvor skolerne kan melde ind med ønsker ift. hvilke kursus-, uddannelses- og/eller indsatsforløb, der er passende til lige præcis deres skole.
- Mellemkommunale betalinger for undervisning (1,0 mio. kr. i mindreforbrug), hvilket skyldes et fald i antallet af Vordingborg Kommunes børn, som undervises i andre kommuner ift. niveauet i 2018.
- IT-området (5,8 mio. kr. i mindreforbrug), mindreforbruget skyldes, at den politiske behandling af den fremadrettede decivestrategi ikke blev afsluttet i 2019, og man har derfor ikke har fornyet leasingaftalen på devices med 3 nye år. Den seneste leasingaftale udløb ultimo 2018 og stod derfor til fornyelse i 2019, hvor skoleområdets devices (iPads) stod for udskiftning. Den årlige leasingbetaling udgjorde 4 mio. kr. om året. De øvrige 1,8 mio. kr. skyldes primært udskydelse af nødvendig opgradering af IT-infrastrukturen til 2020, som følge af udmeldingen om tilbageholdenhed.
- Skoleklubber (0,7 mio. kr. i mindreforbrug), mindreforbruget skyldes et fortsat fald i udgifterne til søskenderabat og økonomiske fripladser.

Hvad nåede vi i 2019

Fagligt løft for afgangseleverne i 2018/2019

I marts 2019 blev der iværksat en målrettet indsats, kaldet fagligt løft, for at gøre flere elever uddannelsesparate efter folkeskolens prøver for 9. årgang i skoleåret 2018/2019. Indsatsen blev startet på baggrund af den seneste opgørelse af uddannelsesparathed, som viste, at 33% af eleverne i Vordingborg Kommune ikke var uddannelsesparate i 9. klasse, og for en stor del af eleverne var denne vurdering begrundet i deres faglige niveau ift. at komme ind på deres ønskede ungdomsuddannelse, fx en gymnasial uddannelse eller en erhvervsuddannelse.

Målet med fagligt løft var at hæve den enkelte elevs gennemsnitskarakter generelt eller i dansk og matematik specifikt med henblik på at understøtte, at den pågældende elev kunne komme ind på den ønskede ungdomsuddannelse. Generelt var skolernes initiativer iværksat under følgende fire hovedemner:

1. Målrettet og intensive forløb for elever på mindre hold.
2. Generel prøveforberedelse af eleverne om krav, form og strukturer i folkeskolens prøver i dansk og matematik med henblik på at optimere elevernes præstation ved prøverne og dermed karakterniveau.
3. Øget brug af digitale platforme til træning af fx. læsehastighed og prøvetræning.
4. Kurser i håndtering af prøveangst.

Nedenfor er oplistet skolernes overordnede vurderinger af den oplevede effekt af fagligt løft:

Skole	Nedslag ift. oplevet effekt af fagligt løft 2018/2019
Gåsetårnsko- len	Lærerne fra afgangsklassen har vurderet, at det, der har haft den største effekt, har været muligheden for ekstra personale i forbindelse med klassernes vejledningsforløb, hvor synopses/problemstillinger/outlines skulle færdiggøres. Der har på disse workshops, hvor man konkret har hjulpet, sparet og vejledt eleverne, været den største elevtilslutning. Skolen har oplevet en god fremgang ift. de mundtlige prøver, mens resultaterne i de skriftlige prøver ikke viste en fremgang ift. seneste standpunktskarakterer.
Kulsbjerg Skole	Der har generelt set været en positiv personlig og faglig udvikling hos de enkelte målgrupper, som indsatserne var rettet imod. Derudover har de øvrige elever også mærket indsatserne, da de nu også var en mindre og mere homogen gruppe. Eleverne har følt sig særlige, forstået som særligt udvalgte til at få noget ekstra. Det har betydet, at de har taget prøverne seriøst og har følt sig trygge i at gå til eksamen.
Møn Skole	Overordnet set har skolen haft positive resultater af de iværksatte tiltag. Årgangen blev den årgang, som har haft den højeste deltagelsesprocent til eksamenerne, og årgangens karakterer lå kun lidt under tidligere år, men bedre end forventet. Den fokuserede indsats omkring en mindre drengegruppe gav drengene en faglig, social og personlig udvikling, som gjorde det muligt for drengene at gå til eksamen og opnå 02 eller derover i de fleste af deres prøver, hvilket de forventeligt ellers ikke ville have kunnet. Derudover har det politiske fokus og velvilje til at finansiere indsatserne været med til at motivere personalet og gøre indsatserne mulige.
Præstø Skole	Generelt set blev muligheden for et fagligt løft af eleverne omfavnet af lærerne på Præstø Skole. Lærerne på Præstø Skole vurderer, at projektet løftede eleverne, men det er uklart om den ekstra indsats medførte et tilfredsstillende løft i forhold til de anvendte ressourcer.
Svend Gønge- Skolen	Fagligt løft har været en fantastisk måde at hjælpe, støtte og vejlede eleverne på frem til prøverne. Der har været en oplevelse af, at alle medarbejdere har haft et professionelt mindset, hvilket har haft en afsmittende effekt på eleverne. Den fokuserede indsats har løftet eleverne ift. deres terminsprøver, og selvom der ikke blev leveret et topresultat ift. karakterer, så har elevernes progression været højere end normalt og højere end forventet.

Alle skolerne vil lave indsatser i skoleåret 2019/2020 i stil med indsatserne under fagligt løft i 2018/2019. Nogle indsatser bliver gentaget, nogle indsatser iværksættes tidligere, og alle skoler har haft fokus på at videreudvikle og tilpasse indsatser på baggrund af erfaringerne fra 2018/2019, så indsatserne i højere grad målrettes og forbedres ift. de ønskede effekter.

Afgangsprøvekarakterer i 2018/2019c

Indsatsen omkring fagligt løft op til afgangsprøven har altså i nogen grad haft en indvirkning på elevernes deltagelse til eksamenerne og deres opnåede resultater og dermed hænger denne indsats tæt sammen med et af skoleområdet effektmål, som lyder:

- Alle skoler skal hvert år som minimum løfte afgangsprøvekaraktererne i de bundne prøv-fag til deres socioøkonomiske reference.

Den socioøkonomiske reference viser, hvordan elever på landsplan med samme baggrundsforhold som skolens elever, har klaret afgangsprøverne.

Afgangsprøve-karakterer med socioøkonomisk reference	2016/2017			2017/2018			2018/2019		
	Karakter-gennem-snit	Socioøko. reference	Forskel	Karakter-gennem-snit	Socioøko. reference	Forskel	Karakter-gennem-snit	Socioøko. reference	Forskel
Gåsetårnskolen	6,1	6,7	-0,6*	5,7	6,4	-0,7*	6,5	6,7	-0,2
Kulsbjerg Skole	7,2	7,1	0,1	6,0	6,5	-0,5*	6,3	6,7	-0,4
Møn Skole	6,2	6,5	-0,3	5,2	5,8	-0,6*	5,1	5,8	-0,7*
Præstø Skole	6,4	6,6	-0,2	6,7	6,9	-0,2	6,7	6,9	-0,2
Svend Gønge-skolen	5,8	6,2	-0,4	6,6	6,5	0,1	5,5	6,0	-0,5

I skoleåret 2018/2019 har eleverne på én af kommunens fem skoler opnået et karaktergennemsnit, som er statistisk vurderet til at være signifikant dårligere, end elever på landsplan med samme baggrundsforhold (markeret med *). Dette er en forbedring ift. resultaterne for 2017/2018, hvor tre ud af kommunens fem skoler var væsentligt under niveau.

4.9 UDVALGET FOR KULTUR, IDRÆT OG FRITID

Politikområde: Kultur, Idræt og Fritid

Beløb i mio. kr.	2017	2018	2019
Oprindeligt budget	52,1	53,5	58,8
Korrigeret budget	53,8	57,4	60,0
Regnskab	53,1	57,0	57,0
Afvigelse fra korrigeret budget	-0,7	-0,4	-3,0

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2019

Regnskabet for 2019 viser et mindreforbrug på 3,0 mio. kr., hvoraf virksomhederne udgør 0,5 mio. kr. og den øvrige udvalgsramme 2,5 mio. kr.

Bibliotekerne viser i regnskabet et mindreforbrug på 0,7 mio. kr. Nødvendige større investeringer i IT og inventar, er udskudt til 2020 grundet udmelding fra Borgmesteren og kommunaldirektøren om tilbageholdenhed i 2019. Musikskolen viser i regnskabet for 2019 et merforbrug på 0,2 mio. kr. på hhv. musikskolen og Prins Jørgens Garden. Det skyldes faldende tilgang af elever og indtægter, der vedrører elevbetalingen er faldet markant i 2019.

Mindreforbruget på den øvrige udvalgsramme ses på nedenstående områder:

- Ikke anvendte budgetter under huse, haller og udendørsanlæg.
- Det afsatte driftstilskud på 0,5 mio. kr. til KunsthalGLAS under øvrige museer, er ikke udbetalt i 2019. Foreningen Opera i Vordingborg har fra budgettet fået bevilligeret 0,2 mio. kr. til støtte til forestillinger i perioden 2019-2021. Budgettet udgår i 2020.
- Pulje på 0,4 mio. kr. til udsmykning af udendørsarealerne ved DGI Huset Vordingborg er ej anvendt i 2019. Herudover blev Foreningspuljen til kultur og idræt i dagtilbud og folkeskoler ikke anvendt til fulde, og viser ved regnskabet et mindreforbrug på 0,2 mio. kr. Billedkunstrådet viser også et mindreforbrug, som følge af restmidlerne der blev overført fra 2018 til 2019, pga. et fællesprojekt med Folkeskolerne blev udskudt.
- Færre udgifter end budgetlagt under lokaletilskud til foreninger, aftenskoler og Folkeoplysningsrådet uddannelsespulje under Folkeoplysning.

Hvad nåede vi i 2019

Udvalget for Kultur, Idræt og Fritid har i 2018 vedtaget en plan, der fremover skal sikre en økonomisk prioritering af området.

Visionen for området er et synligt, tilgængeligt og mangfoldigt kultur-, idræts- og fritidsliv i hele Vordingborg kommune.

Udgangspunktet er således en række konkrete opgaver, projekter og initiativer, som i fællesskab med foreninger, kulturinstitutioner og aktive borgere vil blive forsøgt realiseret i løbet af årene 2018 til 2021. Udvalget vil i perioden have fokus på 4 hovedområder:

Vand og Kyst

- Fokus på at fremme udviklingen af vandsportsaktiviteter.

Tilbud til flere - læring, trivsel og alle med

- Foreningsudvikling og optimering af rammer og faciliteter.
- Øget indsats omkring musik for de 0-18 årige i tæt samarbejde mellem professionelle institutioner, skolevæsen, dagtilbud og relevante udvalg.
- Give foreninger der samarbejder på tværs for at fastholde børn, unge og ældre i foreningslivet bedre vilkår.

Faciliteter

- Være i dialog med foreningslivet og udarbejde en strategi for udvikling og placering af kulturidræts og fritidsfaciliteter, samt for nybygning og renovering af idrætsfaciliteter i hele Vordingborg kommune.

Markedsføring og kommunikation

- Understøtte det alsidige foreningsliv og det stærke kulturliv i at tiltrække nye borgere og give bosiddende borgere en øget bevidsthed om de mange tilbud gennem en stærk, koordineret og professionel kommunikation af den gode historie og den berigende fortælling.

Med udgangspunkt i disse hovedindsatsområder har afdelingen for Kultur og Fritid i 2019 konkret arbejdet med:

Vand og Kyst

Kite-spot Farø

I 2019 er der etableret en primitiv lejrplads og indkøbt sauna samt vandsportstrailer og udstyr hertil, som administreres i tæt samarbejde med den lokale Kite Klub.

Forbedring af adgangsforholdene i området

Der er fortsat sket opdatering af den digitale platform, således at alle områderne fremstår som interessante og med relevante tilbud til både turister og brugere, der har en særlig interesse i det enkelte område.

I 2018/2019 er der yderligere udviklet en app, som giver brugeren i f.eks. båd, kajak eller paddleboard mulighed for f.eks. ved lyd at blive orienteret om oplysninger, som brugeren ønsker undervejs i naturen.

Etableret kajak-polobaner i Stege, Præstø og Vordingborg

Der er designet, bestilt og opsat destinations/orienteringsskilte på alle lystbådehavne. Der er opsat infoskærme på enkelte havne.

I samarbejde mellem DGI Storstrømmen og afdelingen for skoler og dagtilbud m.fl. er udarbejdet et tilbud til 4. klasser om strandsikkerhed og livredning i åbent vand. Kurset er frivilligt for skolerne og udbydes årligt til 4. klasserne på skift. Kursusrække begynder forår 2020.

Tilbud til flere - læring, trivsel og alle med

Kreativitet og Idræt i den åbne skole

Puljen til Kreativitet og Idræt i den åbne skole er omlagt i 2019 til en foreningspulje. Puljen har i 2019 ændret navn til Foreningspulje til kultur og idræt i dagtilbud og skoler.

Der er vedtaget nye mål og rammer for åben skole i Vordingborg kommune, som lægger op til flere obligatoriske forløb/temaer i løbet af et skoleforløb. En del af disse finansieres centralt og øvrige kan finansieres af puljen, såfremt de afvikles af en folkeoplysende forening.

Musik i Folkeskolen

I tæt samarbejde med Udvalget for Børn, Unge og Familie er der etableret en pulje målrettet musik-satsning til børn i indskoling i folkeskolen. Alle elever i 0-3. klasse vil modtage musikundervisning, hvor skolens musiklærer i samarbejde med en musiklærer fra Vordingborg Musikskole planlægger og gennemfører undervisningen, som er struktureret som kompagnonundervisning. Hver 0.-3. klasse får ca. 20 timers undervisning. Undervisningen er igangsat på alle kommunens skoler.

Flerårige aftaler

For at give de mange kulturelle ildsjæle og aktører mulighed for bedre langtidsplanlægning og derved mulighed for rettidigt at booke populære og travle kunstnere og forestillinger, besluttede udvalget at indføre faste flerårige tilskud til en række kulturaktører.

Der er indgået flerårige aftaler med følgende: Musikforeningen Cæcilia, Mødestedet Bernhard, Kunsthal 44, Teaterforeningen Bøgestrømmen og Vordingborg Børneteater.

FilmSkoleVordingborg

Afdækning af potentialet omkring filmproduktion har resulteret i at Vordingborg Kommune, Professionshøjskolen Absalon og filmskolen Filmfabrikken har indgået et partnerskab omkring film, som en del af undervisningen i folkeskolerne. Det Danske Filminstitut har ligeledes bevilget støtte til projektet.

Projektet går under navnet "FilmSkoleVordingborg". Filmfabrikken tilbyder skoler hjælp og vejledning i hvorledes film kan bruges aktivt i undervisningen. Arbejdet med film kontinuerligt gennem skolelivet, gør det muligt at bruge film på helt nye måder, og underbygge elevernes praktiske undervisning, formidlingsevner, mediedannelse og digitale kompetencer. Derudover fortsætter Filmfabrikken sideløbende sin 3-årige talentuddannelse.

Fem skoler er eller har været en del af det udvidede filmprojekt hhv. Møn Skole, Gåsetårnskolen, Præstø skole, Svend Gønge Skole og Kalvehave Skole har alle været i gang. På Møn skole arbejder 3., 6. og 8. klasser med film og har en medielinje, og på Gåsetårnskolen og Præstø Skole er der ligeledes oprettet medielinjer, hvor elever i udskoling arbejder fokuseret med film. På Svend Gønge og Kalvehave Skole skal klasser arbejde med animation. Filmarbejdet er udvidet med forløb i børnehuse og børnehaveklasser.

Projektet er kulminerede med skolefilmfestivalen "Die Asta", der blev afholdt den 25. april 2019. "Die Asta" er en Skolefilmfestival for alle kommunens 8. klasser, hvor hver klasse producerer en kort film.

Vordingborg Bibliotek

Biblioteket har i henhold til deres strategiplan indgået samarbejdsaftaler med en række folkeskoler med fokus på forbedring af læsning, teknologiforståelse og programmering. I alle klasser fra 0. til 10. årgang afholdes løbende biblioteksorienteringer for skoleklasser, der ikke har indgået samarbejdsaftaler. Biblioteket arbejder mod at etablere CodingPirates (eftermiddagstilbud til 7-17 årige) i

Præstø. Frivillige voksne kaptajner med faglige og pædagogiske kompetencer (er allerede etableret i Vordingborg og Stege).

Nedenstående initiativer igangsat:

- Kulsbjerg Skole - Læsning: 2. årgang og 4. årgang. Digitale kompetencer: 6 årgang og 9 årgang.
- Gåsetårnsskolen – Læsning: 3. årgang. Digitale kompetencer: 9. årgang.
- Møn Skole - Dialogisk læsning: 1. årgang.
- "Maker-space" kursus på Vordingborg Bibliotek: Kursus for 6. årgang for alle kommunens skoler. Undervisning i teknologi, 3D print og programmering.
- Samarbejde med fem SFO-afdelinger der deltager i "Det rullende robotværksted"- herunder undervisning/skabe kæledyrsrobotter. Projektet støttet af Villumfonden.
- Samarbejde med Vordingborg Ungdomsskole: Udvikle velfærdsrobotter - samarbejde med Rosenvang Plejecenter.
- Ved nedlæggelse af bogbus etableres tættere samarbejde med daginstitutioner ved at gennemføre biblioteksbesøg/introduktion til bibliotekerne samt udlåning af samlinger til institutionerne.

Oprettelse af pulje til driftsstøtte

Puljen til driftsstøtte skal støtte folkeoplysende foreninger i private eller lejede lokaler, som på grund af deres medlemssammensætning har en udfordring med driftsudgifterne til deres lokaler.

Puljen skal understøtte økonomisk i forhold til driftsudgifter i foreninger, hvor kontingentindtægterne ikke kan dække driftsudgifterne og medlemssammensætningen medfører, at de ordinære lokaletilskud ligger lavt i forhold til foreningens driftsudgifter.

Faciliteter

I 2019 fremlagde Syddansk Universitet facilitets- og brugervaneundersøgelsen: "Idræt, Fritid, Kultur og Frivilligt arbejde i Vordingborg kommune". Data byggede blandt andet på spørgeskemaer udsendt til borgere, til skoleelever 4.-10. klasse samt foreninger. Endvidere blev aktiviteten i 10 idrætshaller målt og blev sammenholdt med booking-graden i Foreningsportalen.

En ekstern rådgiver udarbejdede tilstandsrapporter i kommunens idrætshaller og gymnastiksale. I 2020 fortsætter arbejdet med bearbejdning af de indsamlede data.

Medio 2020 fremlægges en overordnet plan for udvikling af faciliteter til motion og bevægelse i Vordingborg kommune.

Markedsføring og kommunikation

Fokus på hvad der lykkes, på den gode historie

Der har i 2019 været fokus på at understøtte samspillet mellem foreninger, vand, kyst, frivillige, havne, turisme og bosætning ved at tilbyde workshops for foreninger og frivillige og foreningshjælp til kommunikation, SoMe, presse mm.

Branding af foreninger, ildsjæle

Der er afholdt kursus/workshop for foreninger omkring oprettelse af hjemmesider, markedsføring via KultuNaut, opdatering og vedligehold af hjemmesider.

Der har været fokus på øgning i antallet af pressemeddelelser og nyheder, opdateringer på sociale medier.

Optimering af Facebook siden Oplev Vordingborg

I 2019 har der været fokus på samarbejder mellem forskellige afdelinger i organisationen for at formidle tværgående tilbud og initiativer som f.eks. vandsports- og bosætningsmagasin.

5. KOMMUNENS ÅRSREGNSKAB 2018

5.1 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Generelt

Vordingborg kommunes regnskab aflægges i henhold til gældende lovgivning og efter de retningslinjer, der er fastlagt af Social- og Indenrigsministeriet (SIM) i Budget- og Regnskabssystem for Kommuner. Regnskabet aflægges som et totalregnskab, der omfatter alle drifts-, anlægs- og kapitalposter. I regnskabet indgår tillige udgifter, indtægter, aktiver og gæld vedrørende de selvejende institutioner, som kommunen har driftsoverenskomst med.

Kommunens regnskabspraksis er detaljeret fastlagt i et bilag til principper for økonomistyring, men skal her skitseres overordnet:

God bogføringsskik

Kommunens bogføring foretages i overensstemmelse med god bogføringsskik.

Den gode bogføringsskik kan beskrives som den praksis, der til enhver tid anses for god skik og brug blandt kyndige og ansvarsbevidste fagfolk inden for bogføringsområdet.

Det er en forudsætning for god bogføringsskik, at reglerne i Budget- og Regnskabssystem for Kommuner samt øvrige relevante forskrifter er fulgt.

Regnskabsmaterialet omfatter de faktiske registreringer, herunder transaktionsspor, beskrivelser af bogføringen, herunder aftaler om elektronisk dataudveksling, beskrivelser af systemer til at opbevare og fremfinde opbevaret regnskabsmateriale, bilag og anden dokumentation, oplysninger i øvrigt, som er nødvendige for kontrolsporet, regnskaber samt revision.

Ændringer

Der indføres ny ferielov, hvor der pr. 1. september 2020 indføres samtidighedsferie, og lønmodtageren optjener og afholder ferie over samme periode. Der vil være en overgangsperiode, hvor lønmodtageren efter de gældende regler har optjent ferie som endnu ikke er afholdt. Der skal således opgøres et resttilgodehavende for perioden 1. september 2019 til 31. december 2020, som jf. gældende regler skal indefrys og udbetales i takt med at lønmodtageren fratræder arbejdsmarkedet.

Social og Indenrigsministeriet har derfor besluttet at kommunen skal optage de opsparede feriemidler for overgangsperioden 2019 og 2020 for funktionærer, som langfristet gæld på balancen i regnskab 2019 og 2020.

Driftsregnskab

Indregning af indtægter, udgifter og omkostninger

Kommunens bogføring foretages i overensstemmelse med god bogføringsskik.

Den gode bogføringsskik kan beskrives som den praksis, der til enhver tid anses for god skik og brug blandt kyndige og ansvarsbevidste fagfolk inden for bogføringsområdet.

Det er en forudsætning for god bogføringsskik, at reglerne i Budget- og Regnskabssystem for Kommuner samt øvrige relevante forskrifter er fulgt.

Regnskabsmaterialet omfatter de faktiske registreringer, herunder transaktionsspor, beskrivelser af bogføringen, herunder aftaler om elektronisk dataudveksling, beskrivelser af systemer til at opbevare og fremfinde opbevaret regnskabsmateriale, bilag og anden dokumentation, oplysninger i øvrigt, som er nødvendige for kontrolsporet, regnskaber samt revision.

Præsentation i udgiftsregnskabet

Præsentation af kommunens årsregnskab tager udgangspunkt i det udgiftsbaserede regnskab. Årsregnskabets primære funktion er at kunne sammenholde regnskabet med budgettet, der er opgjort efter udgiftsbaserede principper.

Årsregnskabet indeholder en afrapportering af kommunens resultat og præsentation af kommunens væsentlige faglige resultater og aktivitetsniveau.

Ekstraordinære poster

Her beskrives eventuelle driftsmæssige dispositioner, som er ekstraordinære for det pågældende regnskabsår.

Der sondres mellem indtægter og omkostninger afledt af kommunens primære og ekstra-ordinære aktivitet. Sidstnævnte vedrører aktiviteter, der ikke forventes at være tilbagevendende og som ikke har sammenhæng til den ordinære aktivitet, f.eks. ekstraordinære tab afledt af naturkatastrofer, ekstraordinær afhændelse af aktiver, ekspropriationer eller lignende.

Bemærkninger til regnskabet

Styrelsesloven fastsætter, at årsregnskabet i fornødent omfang skal være ledsaget af bemærkninger, navnlig vedrørende væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabsbeløb.

Der udarbejdes bemærkninger til driftsindtægter og udgifter i forhold til det korrigerede budget på bevillingsniveau.

Balancen

Præsentation af balancen

Formålet med balancen er at vise kommunens aktiver og passiver opgjort henholdsvis ultimo regnskabsåret og året før, idet der ved passiver forstås summen af egenkapital og forpligtigelser. Der er af ØIM fastsat formkrav til, hvordan balancen skal udarbejdes.

Materielle anlægsaktiver

Aktiver indregnes som hovedregel i balancen til kostpris og afskrives over den forventede levetid. Ejendomsretten dokumenteres via bogførte fakturaer og leasingaftaler m.v.

Ejendomsretten til de i balancen indregnede grunde og bygninger er dokumenteret via elektronisk indhentede tingbogsattester.

Aktiver med en levetid på 1 år eller derunder - samt aktiver under 100.000 kr. - afskrives straks og registreres således ikke i anlægskartoteket.

Indretning af lejede lokaler samt anlæg, driftsmateriel og inventar, herunder edb-udstyr, måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Udgifter på over 100.000 kr., der medfører en væsentlig forbedring af et aktivs egenskaber eller en væsentlig forlængelse af et aktivs levetid, aktiveres sammen med det pågældende aktiv og afskrives over den nye levetid. Udgifter til mindre reparationer og lignende, som ikke har væsentlig indflydelse på aktivets levetid eller egenskaber i øvrigt, udgiftsføres i det regnskabsår, hvori de afholdes.

Grunde og bygninger

Ejendomme anskaffet før 1. januar 1999 værdiansættes pr. 1. januar 2007 til ejendomsvurderingen for ejendommen pr. 1. januar 2004 fratrukket afskrivninger frem til 1. januar 2007.

Bygninger og grunde anskaffet efter 1. januar 1999 indregnes til anskaffelsespris med fradrag af afskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Øvrige materielle anlægsaktiver

Øvrige materielle anlægsaktiver er indregnet til anskaffelsespris med fradrag af afskrivninger. Aktiver til over 100.000 kr., der indgår som en del af et større anlæg, registreres som et samlet anlæg, det vil især være aktiver som inventar på skoler, institutioner mv. Inventar indkøbt til samme formål aktiveres, når der er tale om en start / nybygning eller om en væsentlig modernisering eller udvidelse.

Levetider er fastlagt til følgende:

Aktivtype	Levetider
Bygninger	15 - 50 år
Installationer	20 - 30 år
Tekniske anlæg, maskiner mv.	5 - 15 år
Inventar, it-udstyr mv.	3 - 10 år

Såfremt der er afvejet fra levetiderne udmeldt af ØIM er dette anført som note til anlægsnoten i regnskabet.

Der afskrives ikke på materielle anlæg under udførelse. Først når anlægget er ibrugtaget, påbegyndes afskrivning over anlæggets forventede levetid.

Infrastrukturelle anlægsaktiver (veje, signalanlæg, broer mv.) samt ikke-operationelle anlægsaktiver (arealer til rekreative formål samt naturbeskyttelses- og genopretningsformål) indregnes ikke i balancen.

Finansielt leasede anlægsaktiver

Leasingkontrakter for materielle anlægsaktiver, hvor Vordingborg Kommune har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing), registreres i anlægskartoteket og indregnes til kostprisen. Kostprisen måles som den laveste af enten dagsværdien af det leasede aktiv eller nutidsværdien af minimumsleasingydelse med tillæg af omkostninger.

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv forventes at kunne omsættes til ved en handel mellem uafhængige parter.

Minimumsleasingydelse svarer typisk til de fremtidige leasingydelser, som Vordingborg Kommune er forpligtet til at betale i leasingperioden. Ved beregning af nutidsværdien heraf anvendes den interne rente i leasingkontrakten som diskonteringsfaktor, hvis denne er tilgængelig. Ellers anvendes Vordingborg kommunes alternative lånerente.

Finansielt leasede anlægsaktiver afskrives over den forventede levetid, der fastsættes efter typen af aktiv.

Materielle anlægsaktiver under udførelse

Igangværende materielle anlægsaktiver værdiansættes til de samlede afholdte omkostninger på balancetidspunktet.

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver afskrives lineært over maksimalt 10 år. Ved kontrakter, aftaler og lignende anvendes så vidt muligt den gældende kontraktperiode.

Finansielle anlægsaktiver - aktier og andelsbeviser

Andele af interessentskaber, som Vordingborg Kommune har medejerskab til, indgår i balancen med den andel af virksomhedernes indre værdi, jfr. senest foreliggende årsregnskab, som svarer til kommunens ejerandel.

For noterede aktier foretages indregningen til kursværdien pr. 31. december og for ikke noterede aktier og andre kapitalandele (andelsbeviser o. lign.) foretages indregningen efter indre værdis metode.

Finansielle anlægsaktiver - langfristede tilgodehavender

Tilgodehavender er optaget i balancen til nominal værdi under de respektive regnskabsposter hertil. Der nedskrives til imødegåelse af forventede tab til nettorealisationsværdien.

Ændringen i det forventede tab på tilgodehavender indregnes i omkostningsregnskabet.

Der er ikke foretaget nedskrivning af tilgodehavender, idet der ikke forventes tab herpå.

Omsætningsaktiver - varebeholdninger

Udgifter til indkøb af råvarer, hjælpematerialer samt andre forbrugsvarer udgiftsføres på anskaffelsestidspunktet.

Der er fra åbningsbalancen 2007 krav om registrering af varebeholdninger over 1 mio. kr. og / eller beholdninger med væsentlige forskydninger i lagerets størrelse fra år til år.

Kravet omfatter endvidere, at der foretages omkostningsregistrering via art 0.2 af årets bevægelser på varebeholdningerne.

Varelagre mellem 100.000 kr. og 1 mio. kr. registreres, hvis der sker forskydninger i varelageret, som vurderes at være væsentlige.

Varebeholdning måles til kostpris efter FIFO-princippet.

Omsætningsaktiver - fysiske aktiver til salg

Grunde og bygninger til salg er opskrevet til forventet salgspris.

Fysiske aktiver til salg måles til kostpris eller nettorealisationsværdi, hvor denne er lavere.

Der kan foretages opskrivning til den forventede salgspris.

Omsætningsaktiver - tilgodehavender

Periodeafgrænsningsposter er optaget under omsætningsaktiver - tilgodehavender og vedrører udgifter og indtægter vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Omsætningsaktiver - værdipapirer

Værdipapirer omfatter beholdninger af kortfristede værdipapirer, der uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger og hvorpå der kun er ubetydelig risiko for værdiændringer. Værdipapirer indregnes til dagsværdi (kurs) på balancedagen.

Egenkapital

I egenkapitalen er også indeholdt selvejende institutioner, som kommunen har indgået driftsoverenskomst med.

Hensatte forpligtelser

Forpligtelser indregnes i balancen, når kommunen på balancedagen har en retslig eller faktisk forpligtelse, som resultat af en tidligere begivenhed og det er sandsynligt, at afviklingen heraf vil medføre et træk på kommunens økonomiske ressourcer og der kan foretages en pålidelig beløbsmæssig måling af forpligtelsen.

Pensionsforpligtelser, der ikke er forsikringsmæssigt afdækket vedrørende tjenestemandsansatte og ansatte på tjenestemandslignende vilkår, optages i balancen under forpligtelser. Kapitalværdien af pensionsforpligtelsen er beregnet aktuarmæssigt ud fra forudsætninger fra ØIM. Minimum hvert 5. år foretages en aktuarmæssig beregning af pensionsforpligtelsen vedrørende tjenestemænd. ØIM

har fastlagt en pensionsalder på 62 år og en opgørelsesrente baseret på European Insurance Occupational Pensions Authority's (EIOPA) risikofrie diskonteringsrentekurve uden volatilitetsjustering, som Finanstilsynet kræver anvendt i forbindelse med måling af forsikringsforpligtelser.

Hensatte forpligtelser vedrørende eksempelvis miljøforurening, indfrielse af garantier til enkeltpersoner i henhold til social- / boliglovgivning, retssager og erstatningskrav på balancen til den løbende ydelses kapitaliserede værdi opgjort pr. forpligtigelse.

Langfristet gæld

Langfristet gæld til realkreditinstitutter og andre kreditinstitutter er optaget med restgælden på balancetidspunktet.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse vedrørende finansielt leasede anlægsaktiver indregnes i balancen som en gældsforpligtelse og leasingydelsens rentedel indregnes over kontraktens løbetid i resultatopgørelsen.

Andre gældsforpligtelser, som omfatter gæld til leverandører, andre myndigheder samt anden gæld, måles til nominel værdi.

Gæld i udenlandsk valuta reguleres til kursen ultimo regnskabsåret.

Som beskrevet under ændret regnskabspraksis foretages årets valutakursjustering af valutaswap-aftaler på balancen.

Kortfristet gæld

Kortfristet gæld til pengeinstitutter, staten, kirken, andre kommuner og regioner optages med restværdien på balancetidspunktet.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser, hvor likviditeten kommer fra og hvad den er anvendt til.

Opgørelsen viser kommunens pengestrøm i året fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet for året samt årets forskydninger i likvider samt beholdningen primo og ultimo.

Pengestrømsopgørelsen viser den samlede likviditet for både det skatte- og brugerfinansierede område.

Noter til driftsregnskab og balance

Der er udarbejdet noter til henholdsvis driftsregnskab og balance i det omfang, der er væsentlige forhold, som bør belyses og / eller SIM har stillet krav om noteoplysning / regnskabsbemærkning.

5.2 DRIFTSREGNSKAB

Beløb i mio. kr.

Noter	Regnskabsopgørelse (Udgiftsbaseret resultatopgørelse)	Budget 2019	Korrigeret budget	Regnskab 2019
A. Det skattefinansierede område				
Indtægter				
	Skatter	-2.026,0	-2.026,8	-2.025,2
	Tilskud og udligning m.v.	-1.013,5	-1.035,6	-1.035,2
	Indtægter i alt	-3.039,5	-3.062,4	-3.060,4
Driftsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)				
	Udvalget for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati	165,6	176,3	157,9
	Udvalget for Turisme, Udvikling og Erhverv	13,3	15,7	13,2
	Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse	808,8	898,2	920,5
	Udvalget for Sundhed, Senior og Ældre	752,7	755,8	747,9
	Udvalget for Social og Psykiatri	193,6	181,5	173,4
	Udvalget for Plan og Teknik	194,1	199,4	196,5
	Udvalget for Klima og Miljø	37,4	51,7	46,7
	Udvalget for Børn, Unge og Familie	686,2	660,4	648,6
	Udvalget for Kultur, Idræt og Fritid	58,8	60,0	57,1
	Driftsudgifter i alt	2.910,5	2.999,0	2.961,8
	Driftsresultat før finansiering	-129,0	-63,4	-98,6
	Renter mv.	10,0	3,5	3,4
	RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRKSOMHED	-119,0	-59,9	-95,2
1	Anlægsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)			
	Udvalget for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati	0,0	27,3	31,6
	Udvalget for Turisme, Udvikling og Erhverv	0,0	0,0	0,0
	Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse	0,0	0,0	0,0
	Udvalget for Sundhed, Senior og Ældre	1,4	-11,6	-7,6
	Udvalget for Social og Psykiatri	1,8	1,8	0,9
	Udvalget for Plan og Teknik	58,0	116,3	71,5
	Udvalget for Klima og Miljø	4,3	10,1	1,9
	Udvalget for Børn, Unge og Familie	3,7	11,6	11,3
	Udvalget for Kultur, Idræt og Fritid	3,2	16,2	3,3
	Anlægsudgifter i alt	72,4	171,7	112,9
	Ekstraordinære poster	0,0	0,0	0,0
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-46,6	111,8	17,7
	B. Forsyningsvirksomheder			
	Drift (indtægter - udgifter)	-2,3	3,6	0,5
	Anlæg (indtægter - udgifter)	0,0	0,2	0,2
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHEDER	-2,3	3,8	0,7
2	C. RESULTAT I ALT (A + B)	-48,9	115,6	18,4

Positive tal er udgifter - negative tal er indtægter

5.3 BALANCE

Beløb i mio. kr.

Noter	Balance	Ultimo 2019	Ultimo 2018
AKTIVER			
3	MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER		
	Grunde	228,1	228,1
	Bygninger	930,8	904,9
	Tekniske anlæg mv.	69,6	71,7
	Inventar	44,2	30,2
	Anlæg under udførelse	226,8	292,7
	I alt	1.499,5	1.527,6
	IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER	0,0	0,0
	FINANSIELLE ANLÆGSAKTIVER		
4	Aktier og andelsbeviser m.v.	940,5	863,8
5	Langfristede tilgodehavender	103,4	102,6
	Udlæg vedr. jordforsyning og forsyningsvirksomheder	2,8	2,1
	I alt	1.046,7	968,5
	OMSÆTNINGSAKTIVER - VAREBEHOLDNINGER	0,0	0,0
	OMSÆTNINGSAKTIVER - FYSISKE ANLÆG TIL SALG	25,2	25,2
	OMSÆTNINGSAKTIVER - TILGODEHAVENDER	154,9	164,4
	OMSÆTNINGSAKTIVER - VÆRDIPAPIRER	1,1	1,3
6	LIKVIDE BEHOLDNINGER	27,7	29,7
	AKTIVER I ALT	2.755,1	2.716,7
PASSIVER			
7	EGENKAPITAL		
	Modpost for takstfinansierede aktiver	19,5	21,4
	Modpost for selvejende institutioners aktiver	0,0	0,0
	Modpost for skattefinansierede aktiver	1.502,8	1.529,0
	Reserve for opskrivninger	2,4	2,4
	Balancekonto	-719,2	-728,2
	I alt	805,5	824,6
8	HENSATTE FORPLIGTELSE	640,5	660,7
9	LANGFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE	991,0	954,7
	NETTOGÆLD VEDR. FONDS, LEGATER, DEPOSITA MV.	11,6	9,1
10	KORTFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE	306,5	267,6
	PASSIVER I ALT	2.755,1	2.716,7
11	Garantiforpligtelser udgør 851,5 mio. kr. Eventualforpligtelser m.v. udgør 1.772,8 mio. kr.		
12	Swapaftaler		
13	Nærtstående parter		
14	Opgaver udført for andre myndigheder		
15	Revisionshonorar		

5.4 NOTER TIL DRIFTSREGNSKAB OG BALANCE

Note 1

Specifikation af anlægsudgifter	Rådighedsbeløb i 2019	Regnskab
Igangværende anlægsprojekter	162.970.833	105.723.398
Afsluttede anlægsprojekter over 2 mio. kr.	5.598.532	4.604.153
Afsluttede anlægsprojekter under 2 mio. kr.	3.385.639	2.738.254
Nettoudgifter i alt	171.955.004	113.065.805

Anlægsudgifter - projektopdelt	Bevilling	Rådighedsbeløb i 2019	Regnskab
Affaldsordninger (0007204000)	21.000.000	196.883	20.993.180
Bygningsvedligeholdelse 2018 (0007116125)	9.240.000	-564.816	11.083.668
Daginstitution i Vordingborg (0007116119)	3.000.000	246.871	2.951.924
Energiforanstaltninger 2018 (0007116135)	7.500.000	431.991	7.498.636
Havnerenovering 2018 (0007200022)	5.498.226	4.157.520	5.501.143
Indkøb af rengøringsmateriel (0007116121)	2.817.000	389.143	2.841.340
Istandsættelse af broer og tunneller 2018 (0007101085)	3.252.320	153.764	3.258.744
Jordrensning Sydhavn, Maryhus (0007102002) (1)	0	2.500.000	0
Klintholm Havn (0007200023)	2.950.000	112.071	2.914.673
Nye skolelegepladser (0007106007)	2.640.000	-16.405	2.668.628
Bruttoudgifter i alt	57.897.546	7.607.022	59.711.935

Beløber bruttoudgifterne til et anlægsarbejde sig til 2 mio. kr. eller mere, skal der aflægges et særskilt anlægsregnskab. Det skal ske senest i forbindelse med aflæggelsen af årsregnskabet for det år, hvori det pågældende anlægsarbejde er afsluttet.

Ovenstående projekter afsluttes i 2019 med særskilt regnskab. De angivne beløb er alene projekternes bruttoudgifter. For yderligere oplysninger henvises til de særskilte regnskaber.

1) Her er afsat rådighedsbeløb uden forbrug og der aflægges derfor ikke særskilt regnskab.

Note 2

Beløb i hele kr.

Uforbrugte bevillinger og rådighedsbeløb, der er overført mellem årene	Til 2020	Til 2019
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE		
Drift:		
Udvalget for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati	13.447.419	14.177.417
Udvalget for Turisme, Udvikling og Erhverv	1.500.566	2.405.501
Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse	7.500.000	0
Udvalget for Sundhed, Senior og Ældre	1.521.688	4.503.104
Udvalget for Social og Psykiatri	5.140.472	4.309.186
Udvalget for Plan og Teknik	923.844	1.307.439
Udvalget for Klima og Miljø	3.733.118	1.650.000
Udvalget for Børn, Unge og Familie (1)	23.880.150	15.061.407
Udvalget for Kultur, Idræt og Fritid	1.920.674	1.341.342
I alt skattefinansieret område, drift	59.567.931	44.755.396
Anlæg:		
Udvalget for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati	-7.286.541	26.683.088
Udvalget for Sundhed, Senior og Ældre	-4.088.284	-5.330.233
Udvalget for Social og Psykiatri	905.026	986.097
Udvalget for Plan og Teknik	46.336.399	39.372.786
Udvalget for Klima og Miljø	8.153.854	5.934.780
Udvalget for Børn, Unge og Familie	287.858	6.441.198
Udvalget for Kultur, Idræt og Fritid	12.807.148	9.839.234
I alt skattefinansieret område, anlæg	57.115.460	83.926.650
I alt skattefinansieret område	116.683.391	128.682.346
BRUGERFINANSIERET OMRÅDE		
Drift:		
Udvalget for Klima og Miljø	400.000	0
I alt brugerfinansieret område, drift	400.000	0
Anlæg:		
Udvalget for Klima og Miljø	0	196.883
I alt brugerfinansieret område, anlæg	0	196.883
I alt brugerfinansieret område	400.000	196.883
I alt skattefinansieret og brugerfinansieret område	117.083.391	128.879.229

Note 3

Beløb i mio. kr.

Anlægsoversigt	Grunde	Bygninger	Tekniske anlæg m.v.	Inventar m.v.	Materielle anlægsaktiver under udførelse	Immaterielle anlægsaktiver	I alt
Kostpris 1/1-2019	228,1	1.433,6	157,6	147,4	292,7	17,9	2.277,3
Tilgang			9,4	4,0	35,2		48,6
Afgang					-1,0		-1,0
Overført (1)		79,1		21,0	-100,1		
Kostpris 31/12-2019	228,1	1.512,7	167,0	172,4	226,8	17,9	2.324,9
Opskrivninger 1/1-2019							
Årets opskrivninger							
Opskrivninger 31/12-2019							
Ned- og afskrivninger 1/1-2019		528,7	85,9	117,2		17,9	749,7
Årets afskrivninger		53,2	11,6	10,9			75,7
Årets nedskrivninger							
Af- og nedskrivninger afhændede aktiver							
Ned- og afskrivninger 31/12-2019		581,9	97,5	128,1		17,9	825,4
Regnskabsmæssig værdi 1/1-2019	228,1	904,9	71,7	30,2	292,7		1.527,6
Regnskabsmæssig værdi 31/12-2019	228,1	930,8	69,5	44,3	226,8		1.499,5
Samlet ejendomsværdi 1/1-2019	356,3	1.634,7					1.991,0
Afskrivning (over antal år)	Ingen	15-50 år	8-15 år	3-10 år	Ingen	3-10 år	

1) Overførsler skal være i balance.

Der er sket overførsel mellem kategorien 'Grunde' og kategorien 'Grunde og bygninger bestemt til videresalg'. Kategorien 'Grunde og bygninger bestemt til videresalg' medtages ikke i denne oversigt.

Note 4

Beløb i 1.000 kr.

Aktier, andelsbeviser og ejerandele	Ejerandel	Oprindelig indskudskapital	Samlet egenkapital ultimo 2019	Kommunal andel ultimo 2019 (1)
I/S AffaldPlus	14,87 %		246.417	36.636
Grundkort Øst I/S		61	511	64
Sampension KP Livsforsikring A/S	1,63 %	13	13.998	227
SEAS-NVE A/S		10	23.836.593	10
Vordingborg Energi Holding A/S	100 %	3.500	896.331	896.331
Stavreby Bådehavn		1		1
Vordingborg Havn	100 %		7.222	7.222
I alt				940.491

1) Summen af Kommunal andel svarer til registrering på funktion 9.21

Note 5

Indskud i Landsbyggefonden

Indskud i Landsbyggefonden skal ifølge Økonomi- og Indenrigsministeriets regler ikke værdiansættes i balancen. Indskuddet udgør 124,0 mio. kr. ultimo 2019.

Note 6

Beløb i mio. kr.

Finansieringsoversigt	Regnskab 2018	Regnskab 2019
Likvide aktiver primo	58,9	29,7
Tilgang af likvide aktiver:		
Årets resultat iflg. regnskabsopgørelse	-5,6	-18,4
Lånoptagelse (funktion 8.63-8.79, dranst 7)	15,0	36,8
Balanceforskydninger m.v. (hkt. 8 excl. funktion 8.63-8.79)	15,2	33,2
Tilgang af likvide aktiver i alt	24,5	51,6
Anvendelse af likvide aktiver:		
Afdrag på lån (funktion 8.63-8.79, dranst 6)	-53,7	-53,6
Anvendelse af likvide aktiver i alt	-53,7	-53,6
Ændring af likvide aktiver	-29,2	-2,0
Likvide aktiver ultimo	29,7	27,7

Note 7

Beløb i mio. kr.

Udvikling i egenkapital	Beløb
Egenkapital ultimo 2018	-824,6
+/- udvikling i modposter til takstfinansierede aktiver	1,9
+/- udvikling i modposter til skattefinansierede aktiver	26,2
+/- udvikling på balancekontoen, inkl. primokorrekationer	
+/- resultat iflg. Regnskabsopgørelse	18,4
+/- værdiregulering, indskud i Landsbyggefonden	1,6
+/- værdiregulering, feriepenge og øvrige forpligtelser	40,1
+/- værdiregulering, ældreboliger	6,7
+/- værdiregulering, aktier og indskud i selskaber m.v.	-76,7
+/- værdiregulering, værdipapirer og lån	-3,0
+/- værdiregulering, affaldsområdet	-0,5
+/- afskrivning af restancer	4,4
Årets bevægelser på balancekontoen i alt	-9,0
Egenkapital ultimo 2019	-805,5

Note 8

Hensatte forpligtelser og kommunens selvforsikringsordninger

Forpligtelsen på tjenestemænd er optaget på baggrund af aktuarmæssig beregning foretaget ultimo 2017 korrigeret for udbetalinger og forpligtelser i efterfølgende år.

Forpligtelsen er beregnet ud fra en forventet pensionsalder på 62 år.

Forpligtelsen på arbejdsskader er optaget på baggrund af en aktuarmæssig beregning foretaget ultimo 2018 og herefter fremskrevet.

Beløb i mio. kr.

Hensatte forpligtelser	2019	2018
Tjenestemandspension - ikke forsikringsdækkede	613,1	634,0
Forventet udbetaling til arbejdsskader	27,4	25,8
Hensatte forpligtelser i alt	640,5	659,8

Kommunen har valgt at være selvforsikret vedrørende nedenstående områder og har generelt anvendt følgende metoder ved fastsættelse af præmier.

Præmierne på arbejdsskade er fastlagt ud fra forventet forbrug på området med baggrund i tidligere års udbetalinger af erstatninger. På generelt ansvar, hvor 2019 var ottende år med selvforsikring, er præmien fastsat således den udgjorde det samme, som da kommunen var forsikret.

Nedenfor er der redegjort for de enkelte forsikringsordningernes over/underskud i forhold til "hvile i sig selv" og det fastlagte budget.

Beløb i mio. kr.

Selvforsikringsområde	Budget 2019	Forbrug	Over/underskud
Arbejdsskader	0,1	-2,1	2,2
Generelt ansvar	-0,4	-1,1	0,7

Positive tal er udgifter/overskud - negative tal er indtægter/underskud

Note 9

Beløb i mio. kr.

Langfristet gæld	2019	2018
Opsparede feriemidler	-49,7	0
Ældreboliger	-307,8	-319,2
Finansielt leasede aktiver	-103,5	-102,6
Øvrig gæld	-530,0	-532,9
Langfristet gæld i alt	-991,0	-954,7

Øvrig gæld

Der er optaget lån på 36,75 mio. kr. hos Kommunekredit i henhold til godkendt låneramme til finansiering af diverse anlægsudgifter og lånetilsagn.

Låneporteføljen udgør ultimo 2019 en restgæld på 493,3 mio. kr. (før hjemtagelse af låneramme 2019). Den er opdelt med henholdsvis ca. 74% fast forrentning og ca. 26% variabel forrentning.

Der er indgået 9 rente- og valutaswaps til afdækning af renterisiko af låneporteføljen.

Se i øvrigt note 12.

Note 10

Beløb i mio. kr.

Kortfristet gæld	2019	2018
Gæld til pengeinstitutter (REPO-forretninger) (1)	-85,0	0,0
Gæld til pengeinstitutter (Byggecredit, Vordingborg Havn)	-35,4	-110,4
Gæld til staten	-13,6	-13,6
Skyldige feriepenge	-7,6	2,2
Anden kortfristet gæld (2)	-136,4	-206,1
Mellemregninger	-28,5	60,3
Kortfristet gæld i alt	-306,5	-267,6

- 1) Likviditet skal ses i sammenhæng med kortfristet gæld, idet kommunen fortsat har aftale om REPO-forretninger. Ultimo 2019 er værdien af REPO-forretninger opgjort til 85 mio. kr. som er optaget som gæld, hvilket betyder, at reel likviditet ultimo 2019 udgør en negativ værdi på 57,3 Mio. kr. Forskydningen figurerer således som en negativ post på finansforskydninger. En REPO-forretning er en terminsforretning, hvor man sælger en obligation og samtidig indgår en aftale om at genkøbe obligationen på et givent tidspunkt til en given kurs. Vordingborg Kommune har investeret ca. 235 mio. kr. af overskudslikviditeten, heraf størstedelen i obligationer, men ved nogle månedsskift i løbet af året er der behov for at låne en del af obligationsbeholdningen - også kaldet REPO.
- 2) Vedrører primært systemkonti i forbindelse med kreditorbetalinger og er et udtryk for kommunens gæld til leverandører.

Note 11

Beløb i mio. kr.

Garantier, eventualrettigheder og -forpligtelser	Beløb
Almindelige garantiforpligtelser	
Fjernvarmecentraler	205,8
Idrætsformål	0,1
Andre formål	347,6
I alt	553,5
Garantiforpligtelser vedr. boligbyggeri	
Arbejdernes Boligselskab	38,3
Boligselskabet Lejerbo	40,0
Boligselskabet Domea	30,0
Boligselskabet Sjælland	8,6
Vordingborg Boligselskab	135,6
Andelsboligforeninger	33,4
Andre	1,3
I alt	287,2
Garantiforpligtelser vedrørende byfornyelse og boligforbedring	9,5
Garantiforpligtelser vedrørende boligindskud	1,3
Garantiforpligtelser i alt	851,5
Eventualforpligtelser og -rettigheder	
Andel af selskabers gæld	76,7
Miljøforpligtelse	2,5
Verserende retssager - krav mod Vordingborg Kommune	7,1
Andre	1,4
I alt	87,7
Andre forpligtelser og -rettigheder	
Operationel leasing	9,6
I alt	9,6

Note 12

Beløb i mio. kr.

SWAP-aftaler	Hovedstol	Rente	Restløbetid	Valuta	Restgæld	Markedsværdi
Nordea, kontrakt nr. 850780 / 1043538	129,1	Fast	8 år	DKK	57,6	-11,9
Nordea, kontrakt nr. 870789 / 1072498	54,1	Fast	8 år	DKK	24,4	-4,1
Nordea, kontrakt nr. 870794 / 1072506	127,3	Variabel	8 år	DKK	57,6	-2,6
Nordea, kontrakt nr. 1095792 / 1391626	42,0	Fast	18 år	DKK	32,2	-7,0
Nordea, kontrakt nr. 119852 / 1427349	48,5	Fast	17 år	DKK	37,8	-6,0
Nordea, kontrakt nr. 1128008 / 1447263	31,5	Fast	14 år	DKK	20,5	-2,7
Nordea, kontrakt nr. 1128009 / 1447264	31,3	Fast	12 år	DKK	19,7	-2,2
Nordea, kontrakt nr. 1128012 / 1447267	30,0	Fast	12 år	DKK	18,5	-2,1
Nordea, kontrakt nr. 1128014 / 1447271	10,6	Fast	15 år	DKK	7,7	-1,1
I alt					276,0	-39,7

Restgæld på i alt 276,0 mio. kr. modsvares af swaptilgodehavende på i alt 276,0 mio. kr.

I alt udviser swapaftaler en negativ markedsværdi på 39,7 mio. kr. ultimo regnskabsåret 2019.

Som led i sikring af indregnede transaktioner anvender kommunen sikringsinstrumenter i form af rente- og valutawaps med henblik på afdækning af risici i forbindelse med kommunens låneportefølge optaget med variabel forrentning.

Note 13

Nærtstående parter

Der er ikke forretningsmæssige transaktioner / samhandel mellem Vordingborg Kommune og virksomheder, som kontrolleres af kommunens ledelse (Kommunalbestyrelse og Direktion).

Note 14

Opgaver udført for andre myndigheder

Kommunen har i 2019 haft samarbejdsrelationer med Vejdirektoratet Guldborgsund Kommune i forbindelse med arbejder på Storstrømsbroen og Masnedsundbroen.

Note 15

Revisionshonorar

Vordingborg kommune har i regnskabsår 2019 betalt nedenstående honorarer til vores revisionsfirma Ernst & Young P/S.

Ydelse	Mio. kr.
Honorar for lovpligtig revision	0,5
Honorar for andre erklæringer	0,2
Honorar for andre ydelser	0,1
I alt	0,8

6. PÅTEGNINGER

6.1 LEDELSENS PÅTEGNING

Udvalget for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati har d. 17. marts 2020 aflagt årsregnskab for Vordingborg Kommune til kommunalbestyrelsen.

Årsregnskabet bygger på de obligatoriske oversigter og redegørelser, der skal aflægges i overensstemmelse med Lov om Kommunernes Styrelse og reglerne i Økonomi- og Indenrigsministeriets Budget- og Regnskabssystem for Kommuner.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af kommunens aktiver og passiver, finansielle stilling samt årets økonomiske resultat.

I henhold til styrelseslovens § 45 overgiver kommunalbestyrelsen hermed regnskabet til revision.

Vordingborg Kommune, den 18. marts 2020

Borgmester

Kommunaldirektør

Vordingborg Kommune

Postboks 200

Valdemarsgade 43

4760 Vordingborg

Tlf. 55 36 36 36